

Oversigt over indkomne høringsvar til Lokalplan 1119-81 Solceller ved Nagbøl og Tillæg 45 til Kommuneplan 2021-2033

Høringsperiode: 26. september 2024 -21. november 2024 (8 uger)

Sag nr. 24/7092

Høringssvar fra borgere og foreninger				
Nr.	Afsender	Resumé af høringssvar	Planmyndighedens kommentarer	Miljøvurderingsmyndighedens kommentarer
1.	Jørgen Junker Dollerupparken 12 6640 Lunderskov	Indsiger er imod planlægningen, idet solcelleparken vil have en negativ påvirkning på naturen.	På baggrund af en ansøgning fra en privat udvikler, Ænergy (tidl. Jysk Energi), vedtog Plan og Teknik den 5. september 2023, at der skal udarbejdes et nyt plangrundlag, som muliggør etablering af et solcelleanlæg ved Nagbøl. Det foreliggende plangrundlag er udarbejdet ud fra de ved opstarten godkendte principper. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer af plangrundlaget.	I miljøvurderingsrapporten er det vurderet, at projektet og planlægningen samlet vil have en ubetydelig indvirkning på natur, fauna og beskyttede arter. Solcelleanlæggets påvirkning på naturen er behandlet i miljøvurderingsrapportens afsnit 4, side 32 (natur, dyreliv og beskyttede arter) og afsnit 5, side 102 (grundvand). Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer eller præciseringer af § 25-tilladelsen.
2.	Lars Holmberg Frandsen Dollerup Høj 15 6640 Lunderskov Høringssvar er fremsendt på vegne af: Dollerup Høj 1	Beboerne på Dollerup Høj, Dollerup Torp og Dollerup Engsø samt Nagbølvej benytter arealerne omkring Nagbøl Skov rekreativt. I forlængelse heraf er beboerne bekymret i forhold til nedenstående emner, såfremt solcelleparken etableres: Indsiger ønsker en præcisering af de tekniske specifikationer for solcelleparkens anlæg,	Forholdet vedrørende støj reguleres ikke med lokalplanen.	Det er vurderet, at støjberegningerne er retvisende. Der er i § 25-tilladelsen stillet vilkår til

Dollerup Høj 2 Dollerup Høj 3 Dollerup Høj 4 Dollerup Høj 5 Dollerup Høj 6 Dollerup Høj 7 Dollerup Høj 8 Dollerup høj 9 Dollerup Høj 10 Dollerup høj 11 Dollerup Høj 12 Dollerup Høj 13 Dollerup Høj 14 Dollerup Høj 15 Dollerup Høj 17 Dollerup Torp 2 Dollerup Torp 8 Dollerup Torp 10 Dollerup Torp 14 Dollerup Torp 15 Dollerup Torp - Claus Ditlev Christensen Dollerup Engsø 12 Dollerup Engsø 14 Nagbølvej 99	især valg vedr. invertere og deres placering, samt hvordan man ved valg af disse kan reducere støjgener. Der spørges til om invertere med passiv køling fremfor blæserkøling kan reducere støjniveauet. Indsiger har den opfattelse, at udvikler endnu ikke har truffet en endelig beslutning om anlæggets tekniske forhold, og derfor ønskes klare svar på, hvordan disse håndteres i forhold til at nedbringe støjgenerne for nærliggende beboere. Udvikler har præsenteret beregninger, der viser et støjniveau lavere end de lovgivne grænseværdier, men beregningerne er lavet uden at kende de præcise tekniske specifikationer for invertere og andre støjklender. Indsiger anfører, at hvis de billigste invertere vælges, kan støjniveauet komme op på de, ifølge indsiger, forældede lovgivne grænseværdier, hvilket potentielt kan resultere i støj, der er op til fire gange højere end det beregnede niveau. Indsiger ønsker en redegørelse for de specifikationer, der ligger til grund for beregningerne, samt hvordan kommunen vil sikre, at udviklerne ikke kun sigter mod lovgivne grænseværdier, men også arbejder på at minimere støjgenerne for de omkringliggende beboere.	(Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar). Forholdet vedrørende støj reguleres ikke med lokalplanen. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar).	støjgrænser, som er fastsat ud fra Miljøstyrelsens vejledning. Det betyder, at udvikler skal sikre, at støjgrænserne overholdes uanset hvilke tekniske installationer, der vælges. Solcelleanlæggets påvirkning i forhold til støj er behandlet i miljøvurderingsrapportens afsnit 6, side 115 (støj). De vilkår, der stilles i § 25-tilladelsen, skal være proportionelle, hvilket betyder, at der ikke kan stilles vilkår, der ikke er hjemmel til i lovgivningen. Det betyder, at der ikke kan stilles vilkår til specifikke tekniske forhold, men udelukkende stilles vilkår til, at projektet skal overholde lovgivningen og de deri fastsatte grænseværdier.
---	--	---	--

	Indsiger ønsker, at kommunen forpligter udvikler til at redegøre for, om de følger branchens standarder for vedligeholdelse af solcelleparken. En mangelfuld vedligeholdelse kan føre til tekniske og miljømæssige problemer, såsom øget støj. Der efterspørges en bekræftelse på, hvordan udvikler planlægger løbende vedligeholdelse og sikring af, at der ikke opstår problemer for de omkringliggende områder. Der ønskes også svar på, hvordan kommunen vil håndhæve § 25-tilladelsen, hvis parken ikke længere er i drift, f.eks. på grund af ineffektiv teknologi eller konkurs. Hvis solcelleparken etableres ønsker indsiger, at Kolding Kommune stiller krav til udvikler, hvis støjforholdene bliver generende i byggefasen. Der er en vuggestue og dagpleje ca. 300 meter fra byggepladsen. Derfor ønsker indsiger afklaring på, hvordan udvikler vil sikre tålelige støjforhold under byggefasen, som lovet i hensigtserklæringen. Indsiger er bekymret for forurening af undergrunden og søen tæt på solcelleparken, som modtager store mængder vand fra omkringliggende marker. Indsiger oplyser, at søen huser et rigt dyreliv, herunder firben, salamander, tudser, frøer, andepar og andre fuglearter. Der er bekymring for zinkforurening i vandet, som kan opstå fra de mange	Forholdet vedrørende vedligeholdelse af solcelleparken reguleres ikke med lokalplanen. Anlægget skal have en elproduktionstilladelse udstedt af Energistyrelsen. Med tilladelsen følger vilkår om sikkerhedsstillelse for nedtagning. (Se uddybning ifm. høringsvar nr. 11). Forholdet vedrørende støj i anlægsfasen reguleres ikke med lokalplanen. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar). Det er en del af lokalplanens formål at sikre, at anvendelse, anlæg og byggeri i planområdet sker og opføres under hensyntagen til grundvandet, drikkevandet og naturen. Lokalplanen tillader derfor kun etablering af solcelleanlæg og tilhørende transformere, der ikke medfører risiko for forurening af jord og grundvand, herunder	I § 25-tilladelsen er der stillet vilkår til, at udvikler har en plan for vedligeholdelse af solcelleparken herunder en driftsjournal, som kan forevises kommunen på forlangende. Der er desuden stillet vilkår til, at anlægget mindst én gang årligt skal gennemgås for fejl og mangler. Der er ligeledes krav om, at driftsherren skal fjerne solcelleanlægget senest 1 år efter driftsophør. Såfremt driftsherren ikke fjerner solcelleanlægget, så sikrer kommunen, at det bliver fjernet. Dette tinglyses på grunden. Udvikler skal overholde Kolding Kommunes forskrift for midlertidige aktiviteter, og hvis der mod forventning er støj i anlægsfasen, der generer, kan kommunen kontaktes. Risikoen for udvaskning af zink er vurderet i miljøvurderingsrapporten. Det er vurderet, at udvaskningen af zink ikke har en væsentlig negativ indvirkning på miljøet. Udvasning af zink er behandlet i miljøvurderingsrapportens afsnit 5, side 110 (grundvand).
--	--	--	---

		varmgalvaniserede stolper, der bankes i jorden. Der ønskes målinger af zinkindholdet i vandet for at sikre, at dyreliv, naturen og undergrunden ikke lider skade, idet zink kan have giftige effekter på vandlevende organismer, som f.eks. dårlig vækst og yngel. Indsiger ønsker svar på, om Kolding Kommune har overvejet konsekvenserne af at opføre en solcellepark i et område udpeget som kulturarvsareal. Der er bekymring for tab af uvurderlig kulturarv, hvis disse ikke sikres før byggeriet.	bl.a. udvaskning af PFAS-stoffer og olie (lokalplanens § 3.1). Kolding Kommune har i forbindelse med udarbejdelsen af plangrundlaget modtaget en arkæologisk udtalelse fra Museum Sønderjylland. Museet vurderer, at der er høj risiko for at finde væsentlige fortidsminder i planområdet. En forundersøgelse vil afsløre, om der er behov for udgravning, før anlægsarbejdet kan starte. Hvis der ikke foretages terrænregulering, vil museet ikke gøre yderligere på arealerne med solpaneler. Ovenstående vurdering gælder derfor på arealer, hvor der etableres teknikbygninger, ledningstracéer, veje og andet anlægsarbejde med jordbearbejdning under normal pløjedybde – herunder terrænregulering og dybdepløjning af hegn. Da planområdet er over 5000 m², skal bygherre afholde udgifterne til forundersøgelsen. Hvis fortidsminder findes, skal de udgraves, eller jordindgrebet ændres, så en udgravning ikke bliver nødvendig. Er det ikke muligt, vil udgravningen skulle finansieres af bygherre.	Påvirkning af fortidsminder og kulturarvsareal er vurderet i miljøvurderingsrapporten. Samlet set vurderes jordarbejdet, i forbindelse med anlægsfasen, at medføre en lille påvirkning af eventuelle fortidsminder i og omkring plan- og projektområdet. Fortidsminder og kulturarvsareal er behandlet i miljøvurderingsrapportens afsnit 7, side 139 (Landskab og visuelle forhold samt kulturarv). I forbindelse med miljøvurderingen af planerne og projektet er Museum Sønderjylland samt Slots- og Kulturstyrelsen blevet hørt som berørte myndigheder. Museum Sønderjylland har i deres høringssvar bemærket, at der i § 25-tilladelsen er krav om, at bygherre skal indgå aftale om forundersøgelser eller overvågning af gravearbejde, før jordarbejder påbegyndes. Derudover fremgår museets arkæologiske udtalelse på s. 29-30 i lokalplanen. Museet har ingen yderligere bemærkninger.
--	--	---	--	---

			Ved fund af fortidsminder skal arbejdet straks standses, og Museum Sønderjylland - Arkæologi skal kontaktes. (Se hele Museum Sønderjyllands arkæologisk udtalelse i lokalplan 1119-81, side 29). Samlet set giver høringssvaret ikke anledning til ændringer af plangrundlaget.	Samlet set giver høringssvaret ikke anledning til ændringer eller præciseringer af § 25-tilladelsen eller miljøvurderingsrapporten.
3.	John og Sanne Howard Nagbølvej 72 6640 Lunderskov	Indsiger synes ikke, at projektet, Kolding Kommune og Byrådet lever op til Koldingmodellen og hensynet til lokalbefolkningen. Indsiger anfører, at den nedsatte dialoggruppe ikke var repræsentativ i forhold til beboerne i Nagbøl og Lunderskov. Projektet giver ikke noget tilbage til lokalbefolkningen. Lokalbefolkningens ønsker til forbedringer i Nagbøl (cykelsti, belysning etc.) er ikke blevet imødekommet – udvikler henviser blot til 'Grøn Pulje'.	Kolding Kommunes Klimahandleplan 2022-2050 sigter mod at gøre Kolding CO₂-neutral i 2050. Kolding Kommune arbejder for at balancere lokale interesser med behovet for at fremme den grønne omstilling. Det er muligt, at ikke alle borgere nødvendigvis føler sig repræsenteret gennem en dialoggruppe. Derfor har der, ud over dialoggruppen, været afholdt offentlige møder og høringer, hvor alle borgere har haft mulighed for at give deres input. Fra udvikler og dialoggruppen er modtaget kopi af en privat aftale. Kolding Kommune kan som myndighed ikke tage stilling til indholdet af aftalen og tillægge den betydning i kommunes myndighedsarbejde.	Miljøvurderingsteamet kan oplyse, at der i henhold til miljøvurderingsloven, er foretaget de lovpligtige høringer, hvor offentligheden har haft mulighed for at komme med høringssvar. Forholdet vedrører ikke miljøvurderingsrapporten. (Se planmyndighedens kommentar).

		Der er brugt tid og kræfter på at undersøge projektets betydning for naturen, men det er ikke undersøgt, hvad projektet gør ved borgerne i Nagbøl. Den afskærmende beplantning har stor betydning for synligheden af solcelleparken, hvorfor emnet har fyldt meget på de afholdte borgermøder. Derfor undrer det indsiger, at udvikler ikke kan svare på, hvad de forventer at plante og hvor høje planterne er, når de sættes i jorden.	Planlægningens påvirkning på omgivelserne er behandlet i miljøvurderingsrapporten. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar). Lokalplanen stiller krav om, at beplantning i planområdet skal bestå af en blanding af hjemmehørende buske og træer (§ 9.7). Desuden stiller lokalplanen krav om, at beplantningsbælterne skal bevares og vedligeholdes ved almindelig drift og pleje og erstattes, hvis beplantningen ødelægges eller forgår (§ 9.6). Lokalplanen stiller ikke krav om en bestemt højde på beplantningen ved etablering af solcelleanlægget. Planafdelingen har rådført sig med fagfolk, der alle fraråder et sådant krav. Det skyldes, at små planter har lettere ved at etablere deres rodnet og tilpasse sig de lokale vækstforhold, hvilket øger deres chancer for at overleve på lang sigt. Store planter kræver derimod mere pleje, som kan være sværere at opretholde, hvilket kan hæmme deres vækst og udvikling.	I miljøvurderingsrapporten er der vurderet på planernes og projektets indvirkning på det omgivende miljø, herunder de omkringboende i forhold til blandt andet det landskabelige og visuelle forhold samt støj. Solcelleparkens påvirkning på landskab og visuelle forhold samt støj er behandlet i miljøvurderingsrapportens afsnit 7, side 126 (landskab og visuelle forhold) og afsnit 6, side 115 (støj). I § 25-tilladelsen er der stillet vilkår til beplantningen i henhold til de i Kolding Kommune vedtagne retningslinjer vedrørende VE-projekter. Da der er udtrykt bekymring i høringssvarene og til borgermødet for beplantningsbælternes funktionalitet, suppleres med vilkår vedr. arter og sammensætning af disse, pleje, vedligehold og krav til beplantningen efter nogle vækstsæsoner.
--	--	--	---	--

	Indsiger er uforstående overfor, at der ikke er udarbejdet en visualisering fra strækningen mellem Nagbøl Kirkevej og ned til broen, idet denne vil vise, at beplantning ikke kan skærme solcelleparken herfra. Visualiseringen vil således gøre Kolding Kommune og Byrådet opmærksom på, at solcelleparken ødelægger udsigten til Nagbøl Skov og landskabet omkring Nagbøl. Indsiger stiller sig undrende overfor, hvordan udvikler påtænker at holde græsset nede, bl.a. under solcellepanelerne, hvis solcelleparken ikke hegnes, så får kan anvendes. Indsiger spørger herfor til, hvordan Kolding Kommune vil sikre sig, at udvikler ikke anvender ukrudtsmiddel. Indsiger er uforstående overfor, at eks. støj bruges som undskyldning for, at der ikke vil være en væsentlig støjændring ved etablering af solcelleparken. Indsiger anfører, at eks. støj er periodisk, hvorimod støjen fra solcelleparken vil være konstant. Indsiger spørger til, hvad det samlede CO₂-aftryk på hele opstillingen af solcelleparken er.	Forholdet vedrører ikke plangrundlaget. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar). Forholdet vedrører ikke plangrundlaget. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar). Forhold vedrørende støj reguleres ikke med lokalplanen. Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar. Forholdet vedrører ikke plangrundlaget. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar).	I miljøvurderingsrapporten er der i forbindelse med vurderingen af solcelleparkens påvirkning på landskabet udarbejdet visualiseringer af anlægget fra i alt 13 fotostandpunkter, som fremgår af Figur 7-15 på side 141. Fotopunkt 1 og 2 på hhv. side 143 og 146 illustrerer forholdene fra hhv. jernbanebroen og krydset imellem Nagbøl Kirkevej og Nagbølvej. Kolding Kommune har stillet et vilkår i § 25-tilførelsen til, at jorden bliver drevet økologisk, hvilket betyder, at der ikke må bruges pesticider og andet kemi til at holde græsset nede. Desuden må der heller ikke anvendes miljøskadelige kemikalier til rengøring af anlægget. I vurderingen af de kumulative effekter vurderes projektets støjpåvirkning sammen med det eksisterende støjbillede. Det er vurderet, at projektet ikke vil påføre området flere støjgen-er uanset jernbanen og andre tekniske anlæg. Planerne og projektets påvirkning på klima, emissioner og luftkvalitet i driftsfasen for så vidt angår sparet CO₂ er behandlet i miljøvurderingsrapportens afsnit 9, side 201.
--	--	---	--

		Indsiger spørger til, hvordan overfladevand håndteres, idet solcelleparken vil være beliggende på en bakke, som skråner ned mod Moveero og Nagbøl By. Indsiger anfører, at Kolding Kommune tidl. har argumenteret for, at placeringen af solcelleparken ved Nagbøl er hensigtsmæssig ift. afstanden til Moveero og afsætning af strøm hertil. Indsiger synes ikke, at dette er et validt argument og efterspørger, hvordan solcelleparken vil komme borgerne i Nagbøl og Lunderskov til gode. Indsiger spørger til, hvad tidshorisonten for en nettilslutning af solcelleparken er, idet indsiger frygter, at der er lange udsigter.	Lokalplanen stiller krav om, at overfladevand skal håndteres inden for lokalplanområdet i form af nedsivning (lokalplanens § 9.12). Kolding Kommunes Klimahandleplan 2022-2050 sigter mod at gøre Kolding CO₂-neutral i 2050. Plan og Teknik vedtog den 5. september 2023 at der skal udarbejdes et nyt plangrundlag, som muliggør etablering af et solcelleanlæg ved Nagbøl. Det foreliggende plangrundlag er udarbejdet ud fra de ved opstarten godkendte principper. Planloven giver ikke mulighed for at regulere leveranceaftaler vedr. elproduktion. Forholdet vedrører ikke plangrundlaget. For spørgsmål vedr. nettilslutning henvises til Energinet.	I forlængelse heraf kan det oplyses, at i henhold til praksis (se bl.a. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse nr. 23/05955 af den 30. oktober 2023) kan produktionsforhold ikke tages i betragtning i miljøvurderingen, da det anses for at ligge ud over, hvad der med rimelighed kan kræves. Det er vurderet, at solcelleanlægget ikke vil give anledning til væsentlig mere overfladevand. Der vil blive givet en nedsivningstilladelse til overfladevandet fra transformerstationens opsamlingskar. Forholdet vedrører ikke miljøvurderingsrapporten. (Se planmyndighedens kommentar). Forholdet vedrører ikke miljøvurderingsrapporten. (Se planmyndighedens kommentar).
--	--	---	--	--

		Indsiger finder det useriøst, at Kolding Kommune og Byrådet planlægger for en solcellepark, hvor udvikler ikke har en plan for nedtagningen af parken i forhold til bortskaffelsen af de udtjente paneler etc.	På borgermødet i Lunderskovhallen den 24. oktober 2024 nævnte udvikler, Ænergy, at de forventede en nettilslutning sidst i 2025. Kolding Kommune forholder sig ikke til bortskaffelsen af udtjente solcellepaneler, da dette reguleres af anden lovgivning. Miljø- og Ligestillingsministeret oplyser følgende i forhold til bortskaffelse og genanvendelse af solceller: <i>Solcellepaneler er omfattet af producentansvar for elektronik og elektroniske produkter. Det betyder, at en producent eller leverandør, der første gang sætter produktet på det danske marked, skal være optaget i producentregistret ved Dansk Producent Ansvar (DPA).</i> <i>Når solcellepaneler ikke længere virker tilfredsstillende, skal den oprindelige producent eller leverandør selv, eller via en anden aktør, tage solcellepanelerne tilbage og sørge for, at de brugte solcellepaneler behandles efter reglerne i elektronikaffaldsbekendtgørelsen. Dette betyder blandt andet, at de skal sørge for, at materialer svarende til mindst 80 % af vægten af det oprindelige solcellepanel bliver genanvendt. Hvis en anden aktør end producenten/leverandøren står for at ind-</i>	Forholdet vedrører ikke miljøvurderingsrapporten. (Se planmyndighedens kommentar).
--	--	---	--	---

		Udvikler har tilbudt borgerne i Nagbøl anparter i selskabet, som en del af Kolding-modellen, hvor solcelleparken skal give noget tilbage til lokalsamfundet. Vælger borgerne dog at tage imod anparterne bortfalder deres mulighed for at ansøge værditabsordningen, salgsoptionsordningen og VE Bonus. Dette forhold blev borgerne først gjort opmærksom på ved borgermødet i forbindelse med den offentlige høring – til stor frustration for indsiger, som føler sig snydt af udvikler og Kolding Kommune. Indsiger fremfører, at borgerne i Nagbøl bliver stavnsbundet med solcelleparken, da boligernes værdi devalueres og bliver usælgelige.	<i>samle de brugte solcellepaneler, skal procenten/leverandøren betale for alle omkostningerne ved indsamlingen.</i> Kilde: www.mst.dk Det er korrekt, at Energistyrelsen på borgermødet den 24. oktober 2024 oplyste om reglerne for kompensationsordninger. Plan og Teknik vedtog den 5. september 2023, at der skal udarbejdes et nyt plangrundlag, som muliggør etablering af et solcelleanlæg ved Nagbøl. Der findes i dag fire VE-ordninger, som har til hensigt at fremme lokal og kommunal opbakning til VE-anlæg, herunder store solcelleanlæg. Disse VE-ordninger reguleres af statslige regler og omfatter bl.a. værditabsordningen, salgsoptionsordning, VE-bonusordningen og Grøn pulje.	Forholdet vedrører ikke miljøvurderingsrapporten, idet kompensationsordninger og værdiforringelse af ejendomme ikke indgår i miljøvurderingen jf. miljøvurderingsloven. Forholdet vedrører ikke miljøvurderingsrapporten. (Se planmyndighedens kommentar).
--	--	---	--	--

		Indsiger stiller sig som skovejer uforstående overfor, at der kan gives dispensation til skovbyggelinjen, da indsiger ikke mener, at der er et fagligt argument for dispensationen. Indsiger gør opmærksom på, at de føler sig presset af udvikler i forhold til Nagbøl Skov og deres tinglyste vejret, hvor de oplyser, at udvikler flere gange har fremført, at projektet vil blive gennemført og derfor kan indsiger lige så godt rette ind.	Lokalplanen indeholder en dispensation fra skovbyggelinjen i medfør af planlovens § 15. stk. 5. I den konkrete sag er det vurderet, at der kan meddeles dispensation fra skovbyggelinjen. Der er lagt vægt på, at der mellem byggefeltene og skovbrynet - både nord og øst for skoven - er fastlagt afstande, der begrænser en eventuel påvirkning af skoven og skovbrynene, for så vidt angår skovens drift og skovbrynenes funktion som levested for dyr og planter. Planlægningen vil dog reducere oplevelsen af skoven som et tydeligt landskabselement på tæt hold, idet anlægget nogle steder vil hindre udsyn til skoven og skovbrynet fra de omkringliggende arealer og omgivelser, hvor offentligheden færdes. Her er der dog lagt vægt på, at Nagbøl Skov er højt beliggende i landskabet, og derfor vil skoven fortsat på afstand, efter en realisering af planlægningen, bevare sin funktion som tydeligt landskabselement. Desuden er der indarbejdet friholdte passager gennem området, som er med til at sikre flere værdifulde kig til Nagbøl Skov. (Se i øvrigt miljøvurderingsmyndighedens kommentar).	Vurdering af planernes og projektets påvirkning af Nagbøl Skov og skovbrynene er behandlet i miljøvurderingsrapportens afsnit 7.4.6 side 191. (Landskab og visuelle forhold samt kulturarv). Desuden er planernes og projektets påvirkning på natur, dyreliv og beskyttede arter behandlet i miljøvurderingsrapportens afsnit 4, side 32. (Se i øvrigt planmyndighedens kommentar).
--	--	--	---	---

		Generelt synes indsiger ikke, at der er noget argument for, at solcelleparken skal opføres i Nagbøl, især ikke på bekostning af borgerne i Nagbøl og omegn. Indsiger ønsker ikke området omkring Nagbøl ødelagt, fordi Kolding Kommune skal opfylde sit mål om at blive CO₂-neutral.	På baggrund af en ansøgning fra en privat udvikler, Ænergy (tidl. Jysk Energi), vedtog Plan og Teknik den 5. september 2023, at der skal udarbejdes et nyt plangrundlag, som muliggør etablering af et solcelleanlæg ved Nagbøl. Det foreliggende plangrundlag er udarbejdet ud fra de ved opstarten godkendte principper. Samlet set giver høringssvaret ikke anledning til ændringer af plangrundlaget.	Forholdet vedrører ikke miljøvurderingsrapporten. (Se planmyndighedens kommentar). Høringssvaret giver anledning til ændringer af § 25-tilladelsen vedr. beplantning. De øvrige bemærkninger i høringssvaret har ikke givet anledning til ændringer eller præciseringer af § 25-tilladelsen eller miljøvurderingsrapporten.
4.	Klaus Lund Rasmussen Nagbølvej 49 6640 Lunderskov	Indsiger har vedlagt den aftale, som indsiger på vegne af beboerne i Nagbøl har indgået med udvikler. Indsiger ønsker, at indholdet af aftalen sikres i lokalplanen, bl.a. et udkigstårn og motionsredskaber. Indsiger ønsker, at der etableres et 10 meter bredt beplantningsbælte, i stedet for nuværende 5 meter, i området mellem Moveero og Nagbølvej 49.	Tiltagene i den vedlagte aftale kan rummes inden for lokalplanens bestemmelser, undtagen udkigstårnet. På baggrund af høringssvaret foreslår forvaltningen, at lokalplanen tilrettes, så opstilling af ét udkigstårn i delområde 2 nær det beskyttede sten- og jorddige muliggøres, med en maksimal tilladt højde på 6 meter På strækningen mellem virksomheden Moveero og Nagbølvej 49 er store dele af solcelleanlægget trukket tilbage af hensyn til flora, fauna og landskab. Den resterende del er placeret bag en evt. udvidelse af Moveero, som blev behandlet politisk den 5. september 2023 i Plan og Teknik.	Muligheden for ét udkigstårn i solcelleparken har ingen indflydelse på miljøvurderingen, da miljøvurderingsrapporten er fuldt ud dækkende i forhold til planlægningen og projektets samlede indvirkning på miljøet. I § 25-tilladelsen er der stillet vilkår til beplantningen i henhold til de i Kolding Kommune vedtagne retningslinjer vedrørende VE-projekter. Da der er udtrykt bekymring i høringssvarene og til borgermødet for beplantningsbælternes funktionalitet, suppleres med vilkår vedr. arter og sammensætning af disse, pleje, vedligehold

		Indsiger ønsker, at al beplantning i fuldt udvokset tilstand skal have en højde på 5 meter, i stedet for nuværende 4 meter. Indsiger ønsker, at den offentligt tilgængelige parkeringsplads flyttes ind i planområdet nær de eksisterende vindmøller. Indsiger ønsker, at de to stier mod vest ind mod Nagbøl Skov forlænges således, at de to stier bliver forbundet med eksisterende stier inde i Nagbøl Skov.	Et beplantningsbælte på minimum 5 m vurderes derfor at være tilstrækkeligt. Lokalplanen fastsætter, at solcellepaneler maksimalt må have en højde på 4 meter over terræn. Derfor vurderes lokalplanens krav om, at beplantningsbælterne skal have en højde på minimum 4 meter i fuldt udvokset stand at være tilstrækkelig. Lokalplanen hindrer ikke, at beplantningsbælterne bliver højere. På baggrund af høringssvaret foreslår forvaltningen, at den offentligt tilgængelige parkeringsplads flyttes fra Kotrappegyden til en beliggenhed nær solcelleanlæggets teknikområdet (byggefelt B). (Se i øvrigt miljøvurderingsmyndighedens kommentar). Stierne i planområdet er ikke forbundet med eksisterende stier i Nagbøl Skov efter ønske fra skovejerne, der ikke ønsker mere færdsel i skoven. Høringssvaret giver anledning til en ændring af lokalplanen ift. opstilling af ét udvigstårn og omplacering af parkeringspladsen. De øvrige bemærkninger i høringssvaret giver ikke anledning til ændringer af plangrundlaget.	og krav til beplantningen efter nogle vækstsæsoner. Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar til ovenstående bemærkning vedr. beplantning. Miljøvurderingsrapporten er fuldt ud dækkende i forhold til parkeringspladsens indvirkning på miljøet ved den ændrede placering. Forholdet vedrører ikke miljøvurderingsrapporten. (Se planmyndighedens kommentar). Høringssvaret giver anledning til ændringer af § 25-tilladelsen vedr. beplantning. De øvrige bemærkninger i høringssvaret har ikke givet anledning til ændringer eller præciseringer af § 25-tilladelsen eller miljøvurderingsrapporten.
--	--	---	---	--

5.	Mikael Præstholt Alexandersvej 8 6640 Lunderskov (1/2)	Indsiger gør opmærksom på, at solcelleparken på flere punkter er i strid med den guide Plan22+ udgav i oktober 2024, bl.a. i forhold til størrelsen på solcelleparken i forhold til det aktuelle landskab, fordi solcelleparkerne ved hhv. Nagbøl og Andst/Horskær må betragtes som ét samlet anlæg. Indsiger gør opmærksom på, at der i miljøvurderingsrapportens kapitel 7 ved flere visualiseringer angives, at anlægget vil blive synligt, fordi der ikke etableres beplantning. Indsiger spørger derfor til hvorfor, at der ikke etableres beplantning i disse retninger. Indsiger gør opmærksom på, at solceller flere steder i miljøvurderingen sidestilles med vindmøller visuelt. Indsiger er uenig i denne sammenligning.	'Sol over land – guide til planlægning af solenergi' er en udgivelse fra Plan22+, som skal understøtte kommunernes klimaarbejde ved at udvikle ny viden og redskaber til indfrielse af klimamålsætningerne. Det er således ikke en officiel vejledning, men en guide baseret på tidligere erfaringer. (Se i øvrigt miljøvurderingsmyndighedens kommentar). Lokalplanen stiller ikke krav om afskærmende beplantning langs jernbanen, fordi det er vurderet, at beplantningen ikke vil have nogen effekt på grund af terrænforholdene. (Se i øvrigt miljøvurderingsmyndighedens kommentar). Forholdet vedrører ikke plangrundlaget. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar). Samlet set giver høringssvaret ikke anledning til ændringer af plangrundlaget.	Solcelleanlæggene ved Nagbøl og Andst/Horskær skal ikke betragtes som ét samlet anlæg, da det er to forskellige anlæg, men deres samlede indvirkning på blandt andet det landskabelige er en del af miljøvurderingen. Af miljøvurderingsrapporten fremgår det, at solcelleanlægget vil være synligt fra flere nordlige retninger (fotopunkt 9, 10, 12 og 13), fordi der ikke etableres afskærmende beplantning. En afskærmende beplantning mod nord langs jernbanen vurderes dog ikke at have nogen væsentlig effekt på grund af terrænforholdene. I miljøvurderingsrapporten afsnit 7, side 126-195 (Landskab og visuelle forhold samt kulturarv) beskrives det, at solcelleanlægget vil opleves i sammenhæng med de tekniske anlæg, herunder vindmøller og master langs jernbanen, der allerede i dag præger plan- og projektområdet og oplevelsen af landskabet. Samlet set giver høringssvaret ikke anledning til ændringer eller præciseringer af § 25-tilladelsen eller miljøvurderingsrapporten.
----	---	--	---	---

6.	Mikael Præstholt Alexandersvej 8 6640 Lunderskov (2/2)	I miljøvurderingsrapporten vurderes solcelleparkens positive klimaaftryk, men indsiger påpeger, at rapporten ikke tager højde for klimaaftrykket ved produktionen af solcellepanelerne og mangler LCA-beregning. Indsiger har i sit høringssvar vedlagt en artikel fra Avisen Danmark fra den 10. marts 2022.	Forholdet vedrører ikke plangrundlaget. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar).	I henhold til praksis (se bl.a. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse nr. 23/05955 af den 30. oktober 2023) kan produktionsforhold ikke tages i betragtning i miljøvurderingen, da det anses for at ligge ud over, hvad der med rimelighed kan kræves. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer eller præciseringer af § 25-tilladelsen eller miljøvurderingsrapporten.
7.	Kotrappegyden 3 6580 Vamdrup	Som beboer på Kotrappegyden er indsiger imod, at der etableres en offentlig tilgængelig parkeringsplads ved Kotrappegyden. Indsiger frygter, at den vil tiltrække uvedkommende gæster, der forstyrrer roen, bevæger sig ind på privat grund, efterlader affald og skaber støjgener. Indsiger mener, at parkeringspladsen og bord-bænkesæt vil tiltrække unge og øge trafik og utryghed. Indsiger foreslår, at den offentlig tilgængelige parkeringsplads i stedet placeres nær de eksisterende vindmøller, da denne placering vil forstyrre langt færre beboere.	På baggrund af høringssvaret foreslår forvaltningen, at den offentligt tilgængelige parkeringsplads flyttes fra Kotrappegyden til en beliggenhed nær solcelleanlæggets teknikområde (byggefelt B). (Se i øvrigt miljøvurderingsmyndighedens kommentar).	Miljøvurderingsrapporten er fuldt ud dækkende i forhold til parkeringspladsens indvirkning på miljøet ved den ændrede placering. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer eller præciseringer af § 25-tilladelsen eller miljøvurderingsrapporten.
8.	Sanne Steenberg Johansen Dollerup Høj 6 6640 Lunderskov (1/5)	Indsiger er uforstående over for, at det som en del af projektet er påtænkt at opsætte bord-bænke-sæt i solcelleparken, idet indsiger ikke mener, at besøgende/familier vil tage på udflugt til en 'jernpark'.	Lokalplanen giver mulighed for opstilling af mindre bygninger, som understøtter områdets anvendelse til natur- og friluftsmæssige formål, efter ønske fra beboere i området. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer af plangrundlaget.	Forholdet vedrører ikke miljøvurderingsrapporten. (Se planmyndighedens kommentar).

9.	Sanne Steenberg Johansen Dollerup Høj 6 6640 Lunderskov (2/5)	Indsiger gør opmærksom på, at der er forlydender om, at udvikler har truet borgere i Nagbøl helt fra starten af processen. Indsiger anfører, at borgerne i Nagbøl føler sig tvunget til at underskrive købsaftaler, idet Kolding Kommune allerede har bestemt sig for, at der skal ligge en solcellepark i Nagbøl, koste hvad det vil, og borgerne har således tabt kampen på forhånd. Indsiger kalder det skammeligt og spørger til, hvorfor Kolding Kommune ikke kan finde et andet sted til en solcellepark, som ikke ødelægger livet for dem, som bor tæt på.	På baggrund af en ansøgning fra en privat udvikler, Ænergy (tidl. Jysk Energi), vedtog Plan og Teknik den 5. september 2023, at der skal udarbejdes et nyt plangrundlag, som muliggør etablering af et solcelleanlæg ved Nagbøl. Det foreliggende plangrundlag er udarbejdet ud fra de ved opstarten godkendte principper. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer af plangrundlaget.	Forholdet vedrører ikke miljøvurderingsrapporten. (Se planmyndighedens kommentar).
10.	Sanne Steenberg Johansen Dollerup Høj 6 6640 Lunderskov (3/5)	Indsiger spørger til, om de udførte støjberegninger tager afsæt i de solcellepaneler, som vil blive anvendt, dvs. solcellepaneler som bevæger sig efter solen, og om støjberegningerne er udført på baggrund af faktisk data og ikke statistisk data.	Forholdet vedrørende støj reguleres ikke med lokalplanen. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar.)	Det er vurderet, at støjberegningerne er retvisende. Der er i § 25-tilladelsen stillet vilkår til støjgrænser, som er fastsat ud fra Miljøstyrelsens vejledning. Det betyder, at udvikler/driftsherre skal sikre, at støjgrænserne overholdes uanset hvilke tekniske installationer, der vælges. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer eller præciseringer af § 25-tilladelsen eller miljøvurderingsrapporten.
11.	Sanne Steenberg Johansen Dollerup Høj 6 6640 Lunderskov (4/5)	Indsiger spørger til, hvordan Ænergy P/S, som nystartet virksomhed kan overtage et projekt af den størrelse, især når der er tale om et P/S-selskab, som kan have økonomiske risici. Indsiger finder dette meget utrygt og spørger til, om Kolding Kommune	Kolding Kommune forholder sig ikke til private virksomheders økonomi. Solcelleanlægget skal have en elproduktionstilladelse udstedt af Energistyrelsen. Energistyrelsen oplyser, at med elproduktionstilladelsen følger vilkår om sikkerhedsstillelse for nedtagning, der forpligter	Der er i miljøvurderingsloven ikke hjemmel til at undersøge udviklers/bygherres økonomiske forhold. (Se i øvrigt planmyndighedens kommentar). Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer eller præciseringer af § 25-tilladelsen eller miljøvurderingsrapporten

		ikke stiller krav til økonomi mm. hos samarbejdspartnere. Endvidere spørger indsiger til, hvilke overvejelser Kolding Kommune har gjort sig i tilfælde af, at Ænergy ikke kan opretholde en økonomi til at færdiggøre/vedligeholde solcelleparken.	opstiller til at stille sikkerhed for de omkostninger, der er forbundet med nedtagning af anlægget, når anlægget er udtjent. Ved ansøgning om elproduktionstilladelse vurderer Energistyrelsen projektejers finansielle og tekniske kapacitet. Den finansielle kapacitet vurderes ud fra, om en række økonomiske nøgletal er tilstrækkeligt solide til forsvarligt at kunne drive elproduktion. Herunder vurderes, om den finansielle kapacitet er tilstrækkelig til, at der vil kunne stilles sikkerhed for at dække reetableringsomkostningerne i 10 år efter idriftsættelse. Der bliver ført et årligt tilsyn med alle indehavere af elproduktionstilladelser, hvor ejernes tekniske og finansielle kapacitet genvurderes. Opstiller af elproduktionsanlæg skal fremsende en opgørelse over reetableringsomkostningerne senest efter 9 år fra idriftsættelse af anlægget. Senest 10 år fra idriftsættelsen af anlægget skal opstiller fremsende dokumentation på, at selskabet har midlerne til at dække reetableringsomkostningerne. Dokumentationen skal blandt andet indeholde en garanti for reetableringen, der sikrer, at elproduktionsvirksomheden kan dække reetableringsomkostningerne, den dag elproduk-	
--	--	---	--	--

			tionen ophører. Garantien kan være udformet som en bankgaranti, en moderselskabsgaranti (såfremt der er tale om en selskabsstruktur der muliggør dette) eller solidarisk hæftelse af kommuner. Nogle selskaber har også valgt at hensætte et beløb på en konto som sikkerhed for reetableringen. Energistyrelsen fører tilsyn med, at der er tilstrækkelig finansiel kapacitet i selskabet til forsvarligt at drive elproduktionsanlægget, og at der er stillet garanti for reetableringsomkostningerne, så der er midler i selskabet til at foretage den nødvendige nedtagning og oprydning. I tilfælde af konkurs gælder den almindelige konkursret. Ved en eventuel konkurs kan et andet selskab overtage driften af et anlæg, herunder blandt andet forpligtelsen til at have tilstrækkelig finansiel kapacitet og sikkerhedsstillelse for reetablering, efter proceduren i elforsyningslovens § 53, stk. 1. Det bemærkes, at Energistyrelsen ikke har set nogen fortilfælde af konkursramte solcelleparker. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer af plangrundlaget.	
12.	Sanne Steenberg Johansen Dollerup Høj 6	Indsiger er uforstående overfor, at der ikke stilles krav til højden på beplantningen fra start, da det betyder, at solcelleparken vil	Lokalplanen stiller ikke krav om en bestemt højde på beplantningen ved etablering af solcelleanlægget. Planafdelingen	I § 25-tilladelsen stilles der vilkår til beplantningen i henhold til de i Kolding Kommune vedtagne retningslinjer vedrørende VE-projekter.

	6640 Lunderskov (5/5)	være meget synlig i en lang årrække. Der stilles spørgsmålstejn ved, hvorfor kommunen ikke kræver en minimumshøjde ved driftstart. Indsiger anfører, at politikere og planlæggere synes ligeglade med at omgivelserne og udsigten ødelægges af solcelleparken.	har rådført sig med fagfolk, der alle fraråder et sådant krav. Det skyldes, at små planter har lettere ved at etablere deres rodnet og tilpasse sig de lokale vækstforhold, hvilket øger deres chancer for at overleve på lang sigt. Store planter kræver derimod mere pleje, som kan være sværere at opretholde, hvilket kan hæmme deres vækst og udvikling. (Se i øvrigt miljøvurderingsmyndighedens kommentar) Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer af plangrundlaget.	Da der er udtrykt bekymring i høringssvarene og til borgermødet for beplantningsbælternes funktionalitet, suppleres med vilkår vedr. arter og sammensætningen af disse, pleje, vedligehold og krav til beplantningen efter nogle vækstsæsoner. Der er ligeledes mulighed for at besigtige beplantningen i op til 3 år efter etablering for at kontrollere, at kravene til projektet er opfyldt, herunder at træer og buske er i tilstrækkelig vækst. Hvis det konstateres, at beplantningen er utilstrækkelig, skal driftsherre udarbejde en handlingsplan, som godkendes af Kolding Kommune. Høringssvaret giver anledning til ændringer af § 25-tilladelsen vedr. beplantning.
13.	Brian Corydon Nagbølvej 50 6640 Lunderskov (1/2)	Indsiger har i forbindelse med ønsket om en ny carport oplevet, at det ikke var muligt at genbelåne ejendommen pga. et forventet værditab som følge af solcelleparken. Dette er vurderet af Home Vamdrup, Totalkredit og Spar Nord Kolding. Indsiger er derfor imod en etablering af en solcellepark i Nagbøl. Ifølge indsiger har flere ejendomsmæglere og realkreditinstitutter vurderet, at ejendomsværdierne vil falde med omkring 20%, hvilket gør området til en "rød zone". Indsiger anfører	Plan og Teknik vedtog den 5. september 2023, at der skal udarbejdes et nyt plangrundlag, som muliggør etablering af et solcelleanlæg ved Nagbøl. Det foreliggende plangrundlag er udarbejdet ud fra de ved opstarten godkendte principper. Energistyrelsen oplyste på borgermødet den 24. oktober 2024 om reglerne for kompensationsordninger, som reguleres af statslige regler. Der findes i dag fire	Kompensationsordninger og værdiforringelse af ejendomme indgår ikke i miljøkonsekvensvurderingen jf. miljøvurderingsloven. (Se i øvrigt planmyndighedens kommentar).

		desuden, at taksationsmyndighederne kun henviser til standardregler, som ikke kompenserer tilstrækkeligt, og at en klage kun vil medføre yderligere omkostninger. Indsiger opfordrer Byrådet til, at projektet revurderes, og at energiselskabet eller kommunen tilbyder fuld kompensation de næste 8-10 år til borgerne i Nagbøl i tilfælde af værditab.	VE-ordninger, som omfatter værditabsordningen, salgsoptionsordning, VE-bonusordningen og Grøn pulje. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer af plangrundlaget.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer eller præciseringer af § 25-tilladelsen eller miljøvurderingsrapporten.
14.	Brian Corydon Nagbølvej 50 6640 Lunderskov (2/2) Høringssvar er fremsendt på vegne af: Nagbølvej 38 Nagbølvej 40 Nagbølvej 42 Nagbølvej 43 Nagbølvej 47 Nagbølvej 48 Nagbølvej 49 Nagbølvej 52 Nagbølvej 58 Nagbølvej 62	Indsiger har følgende indsigelser til miljøvurderingsrapporten: Indsiger mener ikke, at solcelleparken kan gennemføres med en ubetydelig påvirkning af de beskyttede naturtyper, herunder vandhullet (NA015), som anført i miljøvurderingsrapporten. Indsiger påpeger, at de i deres gennemgang af området har dokumenteret tilstedeværelsen af bl.a. lille vandsalamander, hvilket er indberettet med fotos i Arter.dk (2024), samt vedlagt høringssvaret, hvorfor miljøvurderingsrapportens oplysning om, at der ingen nyere registreringer af IV-arter inden for en radius af ca. 3 km er ukorrekt. Indsiger mener ikke, at den foreslåede placering sikrer en naturlig passage til skovområdet, som er vigtigt for dyrenes vinterhabitat. Indsiger advarer mod, at arealerne bag Moveero udlægges til solcellepark, da det vil ødelægge salamandernes levevilkår.	Forholdet vedrører ikke plangrundlaget. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar).	Det følger af miljøvurderingslovens § 20, stk. 4, nr. 2, at miljøvurderingsrapporten på en passende måde skal påvise, beskrive og vurdere projektets væsentlige direkte og indirekte virkninger på bl.a. den biologiske mangfoldighed med særlig vægt på arter og naturtyper, der er beskyttet i henhold til habitatdirektivet. Myndigheden skal sikre, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arter, jf. habitatbekendtgørelsens § 10. Ved vurderingen af om et yngle- eller rasteområde beskadiges eller ødelægges, er det afgørende, om den økologiske funktionalitet af netværket af lokaliteter kan opretholdes på mindst samme niveau som hidtil. I den miljøvurderingsrapport er det vurderet, at solcelleparken samlet set vil have en ubetydelig indvirkning på natur, fauna og beskyttede arter. I forbindelse med etablering af solcelleparken vil der blive holdt en respektafstand til § 3-be-

		Af miljøvurderingsrapporten fremgår det, at der ikke er registreret flagermus inden for en radius af 900 meter. Indsiger påpeger, at dette ikke er korrekt, idet at flagermus er bosat på Nagbølvej 48 og 50, kun 400 meter fra solcelleparken, og bruger markerne som jagtmarker. Indsiger er derfor bekymret for at lavfrekvent støj fra solcelleparken kan påvirke flagermusenes jagtmetoder og reducere deres fødeområde. Indsiger mener, efter samråd med en biolog, at beskrivelsen i miljøvurderingsrapporten af solcelleparken som et faunaområde med rigt dyreliv er misvisende. Indsiger anfører, at arealerne under solpanelerne ofte står døde hen, og at græssende får betyder, at vilde blomster holdes nede. Ifølge en biolog er den eneste fordel ved parken reduktion af kvælstofudledning. Indsiger opfordrer Byrådet til at se solcelleparken som en vedvarende energipark og ikke som en faunapark, og inviterer til besøg på en etableret solcellepark i Sønderjylland.		skyttede vandhuller i området, og desuden etableres et paddehegn, der sikrer en bevarelse af spredningsvejene for evt. padder herunder bilag IV-paddearter. Det er vurderet, at solcelleparken kan medføre en forbedring af områdets økologiske funktionalitet for padder, da ophør af dyrkning og sprøjtning i området forventes at medføre en forbedret vandkvalitet i områdets vandhuller. I det hele taget vil der blive holdt en respektafstand til vandhullerne, og det er desuden vurderet, at der i forbindelse med projektet ikke vil ske en tilstandsændring af vandhullerne. Dermed vil evt. yngle- og rasteområde ikke blive væsentligt negativt påvirkede af solcelleparken og levevilkårene for padder og andre dyr, der lever i tilknytning til vandhullerne, vil ikke blive væsentligt forringede. Som nævnt ovenfor er det afgørende i vurderingen af om et yngle- eller rasteområde beskadiges eller ødelægges, at den økologiske funktionalitet af netværket af lokaliteter kan opretholdes på mindst samme niveau som hidtil. Etablering af solcelleparken ved Nagbøl medfører ikke direkte fjernelse af habitater for flagermus, da der i forbindelse med projektet ikke skal fældes træer eller nedrives bygninger. I forhold til fødesøgningen så er det vurderet, at skovbrynene i plan- og projektområdet fungerer som ledelinjer for flagermusene. Ledelinjer
--	--	--	--	---

				anses ikke som yngle- og rasteområder for flagermus, men yngle- og rasteområder kan dog blive negativt påvirket, hvis der sker en forstyrrelse af de tilknyttede ledelinjer. Der holdes en respektafstand til skovbrynet ved Nagbøl Skov og andet levende hegn, og ledelinjerne bliver således ikke påvirket af parken. Desuden viser forskning, at flagermus følsomhed overfor lavfrekvent støj er meget begrænset jf. miljørapport for ændring af vindmøllebekendtgørelsen fra maj 2024. Der kan i forbindelse med driften af solcelleparken foregå almindeligt vedligehold af den afskærmende beplantning. Der er stillet vilkår til, hvordan udvikler/driftsherre skal forholde sig i disse situationer. Med etablering af nye beplantningsbælter kan der på sigt være flere muligheder for spredningskorridorer i området. Selvom de nye fund af bilag IV-arterne vandsalamander og flagermus ikke fremgår miljøvurderingsrapporten, så er det vurderet, at arterne ikke bliver væsentligt negativt påvirket som følge af solcelleparken. Kolding Kommune betragter solcelleparken som en permanent energipark. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer eller præciseringer af § 25-tilladelsen eller miljøvurderingsrapporten.
--	--	--	--	---

15.	Mikael Kristensen Udsigten 3 6640 Lunderskov	Indsiger har følgende forslag til Kolding Kommune i forhold til beplantningsbælter i solcelleparken: Krav om etablering af et læbælte hele vejen rundt om solcelleparken. Krav om 100 % vækstgaranti efter 2. vækstsæson. Krav om at udgående planter og huller i læbæltet efterses og genplantes. Krav om, at læbæltet etableres tidligt på de arealer, hvor det er muligt, bl.a. langs banelegemet, så beplantningen er høj, når solcelleparken er færdig.	Lokalplanen stiller ikke krav om afskærmende beplantning langs jernbanen, fordi det er vurderet, at beplantningen ikke vil have nogen effekt på grund af terrænforholdene. Lokalplanen stiller krav om, at beplantningsbælterne skal bevares og vedligeholdes ved almindelig drift og pleje, og erstattes hvis beplantningen ødelægges eller forgår (§ 9.6). (Se i øvrigt miljøvurderingsmyndighedens kommentar). Forholdet vedrører ikke plangrundlaget. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar).	Af miljøvurderingsrapporten fremgår det, at solcelleanlægget vil være synligt fra flere nordlige retninger (fotopunkt 9, 10, 12 og 13), fordi der ikke etableres afskærmende beplantning. En afskærmende beplantning mod nord langs jernbanen vurderes dog ikke at have nogen væsentlig effekt på grund af terrænforholdene. I § 25-tilladelsen stilles der vilkår til beplantningen i henhold til de i Kolding Kommune vedtagne retningslinjer vedrørende VE-projekter. Da der er udtrykt bekymring i høringssvarene og til borgermødet for beplantningsbælternes funktionalitet, suppleres med vilkår vedr. arter og sammensætningen af disse, pleje, vedligehold og krav til beplantningen efter nogle vækstsæsoner. Der er ligeledes mulighed for at besigtige beplantningen i op til 3 år efter etablering for at kontrollere, at kravene til projektet er opfyldt, herunder at træer og buske er i tilstrækkelig vækst. Hvis det konstateres, at beplantningen er utilstrækkelig, skal driftsherren udarbejde en handlingsplan, som godkendes af Kolding Kommune. Der stilles ikke krav om etablering af beplantning før byggeriet, da beplantningen risikerer
-----	--	--	--	---

		Kontrol af læbæltet ved aflevering af projektet. Krav om 1 års gennemgang af læbælte og beplantning i solcelleparken. Krav om udarbejdelse af en 5 årsdriftsplan for læbælte og beplantning i solcelleparken. Ovenstående krav skal sikre afskærmning, især hvis eksisterende beplantning ændres.	Forholdet vedrører ikke plangrundlaget. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar). Samlet set giver høringssvaret ikke anledning til ændringer af plangrundlaget.	at blive ødelagt under anlægsarbejdet. Maskiner og jordbearbejdning kan skade planterne, og det er økonomisk og praktisk mere fornuftigt at etablere beplantningen, når området er færdigbygget, så planterne får de bedste vækstbetingelser. I § 25-tilladelsen stilles der vilkår til beplantningen i henhold til de i Kolding Kommune vedtagne retningslinjer vedrørende VE-projekter. Da der er udtrykt bekymring i høringssvarene og til borgermødet for beplantningsbælternes funktionalitet, suppleres med vilkår vedr. arter og sammensætningen af disse, pleje, vedligehold og krav til beplantningen efter nogle vækstsæsoner. Der er ligeledes mulighed for at besigtige beplantningen i op til 3 år efter etablering for at kontrollere, at kravene til projektet er opfyldt, herunder at træer og buske er i tilstrækkelig vækst. Hvis det konstateres, at beplantningen er utilstrækkelig, skal driftsherre udarbejde en handlingsplan, som godkendes af Kolding Kommune. Høringssvaret giver anledning til ændringer af § 25-tilladelsen vedr. beplantning. De øvrige bemærkninger i høringssvaret har ikke givet anledning til ændringer eller præciseringer af § 25-tilladelsen eller miljøvurderingsrapporten.
--	--	---	--	---

16.	Per Andersen Nagbølvej 38 6640 Lunderskov	Indsiger er bekymret for, om solcelleparkens produkter indeholder farlige stoffer, som kan forurene naturen. Ifølge § 25-tilladelsen skal det dokumenteres, at panelerne ikke afgiver PFAS-stoffer og olier, der kan udvaskes til jord og grundvand. Indsiger anbefaler, at der stilles krav om, at dokumentationen/undersøgelsen af produkterne skal udføres i Danmark. § 25-tilladelsen stiller krav om, at solcelleanlægget skal tages ned, når driften af anlægget ophører. Indsiger er i den forbindelse bekymret for, hvad der sker med anlægget, hvis udvikler går konkurs. Derfor foreslår indsiger, at der i § 25-tilladelsen stilles krav om, at der skal deponeres et beløb svarende til den anslåede omkostning til nedtagning af anlægget. Alternativt skal Kolding Kommune stå inde for udgiften til nedtagningen. Indsiger spørger til, om Kolding Kommune sikrer, at solcellepanelerne, der købes i Kina, produceres under ansvarlige forhold, herunder overholdelse af etiske og miljømæssige standarder og forbud mod børnearbejde. Dette er ikke nævnt i § 25-tilladelsen, men bør være en prioritet for politikerne.	Lokalplanens formål er bl.a. at sikre, at anvendelse, anlæg og byggeri i planområdet sker og opføres under hensyntagen til grundvandet, drikkevandet og naturen. Lokalplanen tillader kun etablering af solcelleanlæg og tilhørende transformere, der ikke medfører risiko for forurening af jord og grundvand, herunder bl.a. udvaskning af PFAS-stoffer og olie (§ 3.1). Ophører brugen af solcelleanlægget skal dette og øvrigt byggeri fjernes inden ét år efter, at driften er ophørt. Dette skal ske uden udgift for det offentlige. Hvis fjernelsen ikke er sket inden ét år, kan kommunen lade arbejdet udføre for grundejerens regning (lokalplanens § 2.4). Anlægget skal have en elproduktionstilladelse udstedt af Energistyrelsen. Her følger vilkår om sikkerhedsstillelse (Se uddybning ifm. høringssvar nr. 11). Forholdet vedrører ikke plangrundlaget. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar).	I § 25-tilladelsen stilles der vilkår til, at de konkrete paneltyper ikke afgiver PFAS, der kan udvaskes til jord og grundvand. Dette skal udvikler dokumentere. Dokumentationen vil blive vurderet af Kolding Kommunes vandforsynings-team. Forholdet vedrører ikke miljøvurderingsrapporten. (Se planmyndighedens kommentar). I henhold til praksis (se bl.a. Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse nr. 23/05955 af den 30. oktober 2023) kan produktionsforhold ikke tages i betragtning i miljøvurderingen, da det anses for at ligge ud over hvad der med rimelighed kan kræves.
-----	--	--	---	---

		Indsiger føler sig ført bag lyset i forhold til værdiforringelsen af ejendommene i Nagbøl, som følge af den planlagte solcellepark. Indsiger og borgerne i Nagbøl blev informeret om, at taksationsmyndighedernes redegørelse kunne give kompensation, men indsiger erfarer nu, at standardreglerne ikke kompenserer fuldt ud. Ejendomsmæglere og realkreditinstitutter advarer om, at området vil blive betragtet som en "rød zone", hvilket vil føre til lavere ejendomsvurderinger. Indsiger kræver derfor, at projektet revurderes, og at kommunen eller energiselskabet garanterer fuld kompensation i 8-10 år, hvis værditab opstår.	Plan og Teknik vedtog den 5. september 2023, at der skal udarbejdes et nyt plangrundlag, som muliggør etablering af et solcelleanlæg ved Nagbøl. Det foreliggende plangrundlag er udarbejdet ud fra de ved opstarten godkendte principper. Energistyrelsen oplyste på borgermødet den 24. oktober 2024 om reglerne for kompensationsordninger, som reguleres af statslige regler. Der findes i dag fire VE-ordninger, som omfatter værditabsordningen, salgsoptionsordning, VE-bonusordningen og Grøn pulje. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer af plangrundlaget.	Kompensationsordninger og værdiforringelse af ejendomme indgår ikke i miljøvurderingen jf. miljøvurderingsloven. (Se planmyndighedens kommentar). Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer eller præciseringer af § 25-tilladelsen.
17	Thorkild Jensen Nagbøl 40 6640 Lunderskov	Indsiger ønsker, at stisystemet i solcelleparken sikrer adgang til et gammelt toldsted, beliggende nord for Nagbøl Skov. Ligeledes ønsker indsiger, at stisystemet i solcelleparken sikrer en god opkobling på den eksisterende sti, kaldet 'spor'.	Inden for planområdet udlægges et stisystem, som imødekommer de fremsatte ønsker i høringssvaret. Stisystemet kobler sig både på stien 'spor', og sikrer adgang til det gamle toldsted. Høringssvaret giver derfor ikke anledning til ændringer af plangrundlaget.	Forholdet vedrører ikke miljøvurderingsrapporten. (Se planmyndighedens kommentar).
18	Thorkild Jensen Nagbøl 40 6640 Lunderskov (1/2) Høringssvar er fremsendt på vegne af	Indsiger er bekymret for, om solcelleparkens produkter indeholder farlige stoffer, som kan forurene naturen. Ifølge § 25-tilladelsen skal det dokumenteres, at panelerne ikke afgiver PFAS-stoffer og olier, der kan udvaskes til jord og grundvand. Indsiger anbefaler, at der	Lokalplanens formål er bl.a. at sikre, at anvendelse, anlæg og byggeri sker og opføres under hensyntagen til grundvandet, drikkevandet og naturen. Lokalplanen tillader kun etablering af solcelleanlæg og tilhørende transformere, der ikke medfører	I § 25-tilladelsen stilles der vilkår til, at de konkrete paneltyper ikke afgiver PFAS, der kan udvaskes til jord og grundvand. Dette skal udvikler dokumentere. Dokumentationen vil blive vurderet af Kolding Kommunes vandforsynings-team.

	borgergruppen i Nagbøl: Nagbølvej 10 Nagbølvej 38 Nagbølvej 40 Nagbølvej 42 Nagbølvej 43 Nagbølvej 48 Nagbølvej 49 Nagbølvej 50 Nagbølvej 62 Kotrappegyden 3	stilles krav om, at dokumentationen/undersøgelsen af produkterne skal udføres i Danmark. Indsiger fremsætter ønske om, at beplantningen ud mod Kotrappegyden og Nagbølvej etableres med en bredde på 10 meter bestående af 6 planterækker, da dette både fysisk, visuelt og støj­mæssigt vil skærme omboende i forhold til solcelleparken. Desuden ønsker indsiger, at beplantningen tjekkes hvert år af driftsherren. § 25-tilladelsen stiller krav om, at solcelleanlægget skal tages ned, når driften af anlægget ophører. Indsiger er i den forbindelse bekymret for, hvad der sker med anlægget, hvis udvikler går konkurs. Derfor foreslår indsiger, at der i § 25-tilladelsen stilles krav om, at der skal deponeres et beløb svarende til den anslåede omkostning til nedtagning af anlægget. Alternativt skal	er risiko for forurening af jord og grundvand, herunder bl.a. udvaskning af PFAS-stoffer og olie (§ 3.1). Mod Kotrappegyden stiller lokalplanen krav om, at der etableres et beplantningsbælte med en bredde på mindst 10 meter, som består af mindst 6 planterækker jf. lokalplanens § 9.6 og kortbilag 3. Solcelleanlægget skal have en elproduktionstilladelse udstedt af Energistyrelsen. Med tilladelsen følger vilkår om sikkerhedsstillelse for nedtagning. Energistyrelsen fører tilsyn med, at der er tilstrækkelig finansiel kapacitet i selskabet til forsvarligt at drive elproduktionsanlægget, og at der er stillet garanti for reetableringsomkostningerne, så der er midler i selskabet til at foretage den nødvendige	I § 25-tilladelsen stilles der vilkår til beplantningen i henhold til de i Kolding Kommune vedtagne retningslinjer vedrørende VE-projekter. Da der er udtrykt bekymring i høringssvarene og til borgermødet for beplantningsbælternes funktionalitet, suppleres med vilkår vedr. arter og sammensætningen af disse, pleje, vedligehold og krav til beplantningen efter nogle vækstsæsoner. Der er ligeledes mulighed for at besigtige beplantningen i op til 3 år efter etablering for at kontrollere, at kravene til projektet er opfyldt, herunder at træer og buske er i tilstrækkelig vækst. Hvis det konstateres, at beplantningen er utilstrækkelig, skal driftsherren udarbejde en handlingsplan, som godkendes af Kolding Kommune. Forholdet vedrører ikke miljøvurderingsrapporten. (Se planmyndighedens kommentar).
--	---	--	--	---

		Kolding Kommune stå inde for udgiften til nedtagningen. Indsiger er bekymret over, at aftalen om at etablere en cykelsti langs Nagbølvej i forbindelse med solcelleanlægget tilsyneladende er blevet undladt. På udvalgsrådet den 3. maj 2023 i Plan- og Teknik blev cykelstien fremhævet som en vigtig forbedring af trafikssikkerheden, og en aftale mellem udvikler og lodsejere blev præsenteret. Indsiger undrer sig over, hvorfor udvikleren nu oplyser, at aftalen med lodsejerne ikke længere gælder, og stiller spørgsmål ved, om dette skyldes, at udvikleren forsøger at undgå at etablere cykelstien. Indsiger opfordrer Kolding Kommune til at undersøge forholdet nærmere og sikre, at udvikleren genoptager dialogen med lodsejerne for at få en aftale om køb af jord til cykelstien. Kommunen bør også sikre, at udvikleren overholder de oprindelige planer	nedtagning og oprydning. I tilfælde af konkurs gælder den almindelige konkursret. Ved en konkurs kan et andet selskab overtage driften af et anlæg, herunder bl.a. forpligtelsen til at have tilstrækkelig finansiel kapacitet og sikkerhedsstillelse for reetablering, efter proceduren i elforsyningslovens § 53, stk. 1. Det bemærkes, at Energistyrelsen ikke har set nogen fortilfælde af konkursramte solcelleparker. (Se uddybning ifm. høringssvar nr. 11). Efter yderligere arbejde med cykelstien er det vurderet, at dens trafikssikkerhedsmæssige effekt vil være lav, da den kun vil kunne udføres på en del af Nagbølvej. Endvidere er det ikke lykkedes udvikler at indgå frivillige aftaler med lodsejere langs vejen og på den måde sikre areal til stiens realisering.	Forholdet vedrører ikke miljøvurderingsrapporten. (Se planmyndighedens kommentar).
--	--	---	--	---

	om at etablere og drive cykelstien, da dette er vigtigt for trafiksikkerheden i området. Indsiger er imod trådhegn og udtrykker bekymring over brugen af trådhegn omkring solcelleparken, da det kan skade dyrelivet og forhindre vildtet i at bevæge sig frit. Indsiger påpeger, at vildtet risikerer at blive fanget i hegnet. På et møde den 24. oktober blev det nævnt, at udvikler ikke ville sætte trådhegn rundt om parken, og beboerne støtter denne beslutning, mens de dog erkender behovet for trådhegn omkring teknikområdet. Indsiger er en parkeringsplads ved Kotrappegyden. Uanset hvad der fremgår af tidligere mødereferater, er det ikke beboernes ønske at have en parkeringsplads i dette område. Indsiger frygter, at parkeringspladsen vil tiltrække uvedkommende gæster, som vil forstyrre den private fællesvej og beboernes ejendomme, skabe affald og ødelægge roen og naturen. Desuden er der bekymring for, at den vil tiltrække unge i sommermånederne, hvilket kan medføre støj, øget trafik og utryghed. Indsiger foreslår, at den offentlig tilgængelige parkeringsplads i stedet placeres nær de eksisterende vindmøller, da denne placering vil forstyrre langt færre beboere.	Lokalplanen muliggør etablering af vildt-hegn om byggefelt A (§ 9.10) og sikkerhedshegn om byggefelt B (§ 9.11). Der er ikke handlepligt på en lokalplan. Hegn er derfor en mulighed, men ikke et krav. (Se i øvrigt miljøvurderingsmyndighedens kommentar). På baggrund af høringssvaret foreslår forvaltningen, at den offentligt tilgængelige parkeringsplads flyttes fra Kotrappegyden til en beliggenhed nær solcelleanlæggets teknikområdet (byggefelt B). (Se i øvrigt miljøvurderingsmyndighedens kommentar).	Planlægningen og projektets påvirkning på natur, dyreliv og beskyttede arter er behandlet i miljøvurderingsrapportens afsnit 4, side 32. Etablering af solcelleparken vurderes at have en lille negativ påvirkning på større pattedyr. Samlet set vurderes solcelleparken at have en ubetydelig påvirkning på natur, fauna og beskyttede arter. (Se i øvrigt planmyndighedens kommentar). Miljøvurderingsrapporten er fuldt ud dækkende i forhold til parkeringspladsens indvirkning på miljøet ved den ændrede placering.
--	--	---	--

	Indsiger frygter væsentlig værdiforringelse af deres boliger på grund af solcelleanlægget. Realkreditinstitutter vurderer, at boliger nær solcelleanlæg falder mere i værdi end taksationsmyndighederne angiver, og at der ikke gives erstatning for værdiforringelse. Der er et gebyr på 4.000 kr. for at ansøge om kompensation, som ikke refunderes, hvis man ikke får medhold. Desuden vil værdiforringelsen gøre det sværere at få lån til renovering eller salg af boligerne. Den nuværende kompensation under "Værditabsordningen" dækker ikke tilstrækkeligt for de berørte naboer. Indsiger har i indsigelsen linket til tre artikler vedrørende emnet. Indsiger er bekymret for den vedvarende støj fra solcelleanlægget, som vil blive den femte støjkilde i området. De sætter stor pris på nuværende stilhed, især i weekenderne, og frygter, at denne vil forsvinde, når anlægget etableres. Indsiger ønsker, at støjgrænserne for solcelleanlægget reduceres med 5 dB for at minimere støjgener. De foreslår, at der udføres støjmålinger 1-2 måneder og et år efter, at anlægget er i drift, samt årlige målinger for at sikre, at støjen ikke øges. Udvikler og Kolding Kommune bør være ansvarlige for målinger og eventuelle justeringer ifølge indsiger. Indsiger håber, at deres bekymringer om støj tages seriøst.	Plan og Teknik vedtog den 5. september 2023, at der skal udarbejdes et nyt plangrundlag, som muliggør etablering af et solcelleanlæg ved Nagbøl. Det foreliggende plangrundlag er udarbejdet ud fra de ved opstarten godkendte principper. Energistyrelsen oplyste på borgermødet den 24. oktober 2024 om reglerne for kompensationsordninger, som reguleres af statslige regler. Der findes i dag fire VE-ordninger, som omfatter værditabsordningen, salgsoptionsordning, VE-bonusordningen og Grøn pulje. Forholdet vedrørende støj reguleres ikke med lokalplanen. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar).	Kompensationsordninger og værdiforringelse af ejendomme indgår ikke i miljøvurderingen jf. miljøvurderingsloven. (Se planmyndighedens kommentar). Det er vurderet, at støjberegningerne er retvisende. Der er i § 25-tilladelsen stillet vilkår til støjgrænser, som er fastsat ud fra Miljøstyrelsens vejledning. Det betyder, at udvikler skal sikre, at støjgrænserne overholdes uanset hvilke tekniske installationer, der vælges. Solcelleanlæggets påvirkning i forhold til støj er behandlet i miljøvurderingsrapportens afsnit 6, side 115 (støj).
--	--	--	--

		Der gøres indsigelse mod solcelleparken, da projektet vil forværre støjb belastningen i området. Nagbøl og Lunderskov er allerede påvirket af støj fra flere kilder, herunder industrivirksomheden Moveero, der planlægger en udvidelse, hvilket vil øge støjniveauerne. Solcelleanlægget vil tilføje konstant lavfrekvent støj, som vil bidrage til en væsentlig kumulativ støjb belastning. Miljøvurderingsrapporten indeholder ikke en samlet vurdering af støjeffekterne fra Moveero og solcelleanlægget, og indsiger opfordrer kommunen til at kræve en grundig vurdering af de kumulative støjeffekter, før projektet kan godkendes. Indsiger frygter, at solcelleparkens konstante støj vil forværre den allerede eksisterende støjb belastning fra Moveero. Denne støj vil øge stress og søvnforstyrrelser og forringe livskvaliteten, da den nuværende pause i weekenderne vil forsvinde. Den kumulative støj fra Moveeros udvidelse og solcelleanlægget vil markant forringe boligområdets attraktivitet og levevilkår. Området vil miste sin rolige karakter, hvilket kan tvinge beboere til at overveje fraflytning. Indsiger opfordrer Kolding Kommune til at:	Forholdet vedrørende støj reguleres ikke med lokalplanen. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar). Plan og Teknik vedtog den 5. september 2023, at der skal udarbejdes et nyt plangrundlag, som muliggør etablering af et solcelleanlæg ved Nagbøl. Det foreliggende plangrundlag er udarbejdet ud fra de ved opstarten godkendte principper. Energistyrelsen oplyste på borgermødet den 24. oktober 2024 om reglerne for	På baggrund af høringssvaret vil de kumulative effekter fra Moveero blive uddybet i et skema med udvikler, Ænergy P/S, bemærkninger. Skemaet vedlægges den politiske behandling. Uddybningen af vurderingen af den kumulative støjpåvirkning er en præcisering, og der vil ikke ændres i konklusionen i miljøvurderingen. Støj fra en eventuel udvidelse af Moveero vil blive vurderet i forbindelse med virksomhedens ansøgningsproces, hvoraf også den kumulative støjpåvirkning fra solcelleparken vil indgå. Kompensationsordninger og værdiforringelse af ejendomme indgår ikke i miljøvurderingen jf. miljøvurderingsloven. (Se planmyndighedens kommentar).
--	--	--	--	--

		Kræve en ny, grundig miljøvurdering af de kumulative støjeffekter fra Moveero og solcelleanlægget, baseret på de specifikke invertere og paneler, udvikler påtænker at bruge. Undersøge alternative placeringer for solcelleanlægget, så støjbelastningen for Nagbøl og Lunderskovs beboere mindskes. Prioritere lokalbefolkningens trivsel og helbred i beslutningsprocessen. Indsiger håber, kommunen vil tage deres bekymringer alvorligt og handle i beboernes interesse. Indsiger gør indsigelse mod den foreslåede beplantningsstrategi for læhegn ved solcelleanlægget, især hvad angår bevaring af fortidsminder på kulturarvsarealet. Der er bekymring for, at dybdepløjning, som ofte anvendes ved etablering af læhegn, kan skade kulturarven.	kompressionsordninger, som reguleres af statslige regler. Der findes i dag fire VE-ordninger, som omfatter værditabsordningen, salgsoptionsordning, VE-bonusordningen og Grøn pulje. Kolding Kommune har i forbindelse med udarbejdelsen af plangrundlaget modtaget en arkæologisk udtalelse fra Museum Sønderjylland. Museet vurderer, at der er høj risiko for at finde væsentlige fortidsminder i planområdet. En forundersøgelse vil afsløre, om der er behov for udgravning, før anlægsarbejdet kan starte. Hvis der ikke foretages terrænregulering, vil museet ikke gøre yderligere på arealerne med solpaneler. Ovenstående vurdering gælder derfor på arealer, hvor der etableres teknikkbygninger, ledningstracéer, veje og andet anlægsarbejde med jordbearbejdning under normal pløjedybde – herunder terrænregulering og dybdepløjning af hegn.	Påvirkning af fortidsminder og kulturarvsareal er vurderet i miljøvurderingsrapporten. Samlet set vurderes jordarbejdet, i forbindelse med anlægsfasen, at medføre en lille påvirkning af eventuelle fortidsminder i og omkring plan- og projektområdet. Fortidsminder og kulturarvsareal er behandlet i miljøvurderingsrapportens afsnit 7, side 139 (Landskab og visuelle forhold samt kulturarv). I forbindelse med miljøvurderingen af planerne og projektet er Museum Sønderjylland samt Slots- og Kulturstyrelsen blevet hørt som berørte myndigheder. Museum Sønderjylland har i deres høringssvar bemærket, at der i § 25-tilladelsen er krav om, at bygherre skal indgå aftale om forundersøgelser eller overvågning af gravearbejde, før jordarbejder påbegyndes.
--	--	---	---	---

		For at sikre læhegnets funktion og holdbarhed bør følgende krav stilles: Beplantningen skal vedligeholdes i mindst 3 år, med mulighed for forlængelse ved utilstrækkelig vækst. Almindelig efterplantning skal finde sted efter anlæggets etablering. Efterfølgende efterplantning skal fortsætte, indtil læhegnet opfylder ønsket tæthed. Indsiger opfordrer kommunen til at sikre, at disse krav bliver indarbejdet i projektet.	(Se hele Museum Sønderjyllands arkæologisk udtalelse i lokalplan 1119-81, side 29). Lokalplanen stiller krav om, at beplantningsbælterne skal bevares og vedligeholdes ved almindelig drift og pleje og erstattes, hvis beplantningen ødelægges eller forgår (lokalplanens § 9.6). (Se i øvrigt miljøvurderingsmyndighedens kommentar).	Derudover fremgår museets arkæologiske udtalelse på s. 29-30 i lokalplanen. Museet har ingen yderligere bemærkninger. I § 25-tilladelsen stilles der vilkår til beplantningen i henhold til de i Kolding Kommune vedtagne retningslinjer vedrørende VE-projekter. Da der er udtrykt bekymring i høringssvarene og til borgermødet for beplantningsbælternes funktionalitet, suppleres med vilkår vedr. arter og sammensætningen af disse, pleje, vedligehold og krav til beplantningen efter nogle vækstsæsoner. Der er ligeledes mulighed for at besigtige beplantningen i op til 3 år efter etablering for at kontrollere, at kravene til projektet er opfyldt, herunder at træer og buske er i tilstrækkelig vækst. Hvis det konstateres, at beplantningen er utilstrækkelig, skal driftsherre udarbejde en handlingsplan, som godkendes af Kolding Kommune.
		Indsiger gør indsigelse mod miljøvurderingsrapporten: Natur og dyreliv: Rapporten undervurderer påvirkningen af beskyttede områder, herunder et vandhul med Lille vandsalamander og Storzandsalamander nær solcelleparken. Indsiger mener, at den foreslåede placering vil ødelægge arternes leve- og vinterhabitat. Arter: Påstanden om, at der ikke er registreret IV-arter inden for 3 km, er forkert.	Forholdet vedrører ikke plangrundlaget. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar).	I forhold til solcelleparkens indvirkning på bilag IV-arter, § 3-vandhul og fauna henvises til miljømyndighedens kommentar til høringssvar nr. 14.

		Storvandsalamander er observeret tæt på området. Der er også bekymring for påvirkning af vandkvaliteten fra solcelleanlæggets struktur Flagermus: Rapporten fejlinformerer om flagermusaktivitet, da der er en flok tættere på parken. Der er bekymring for, at lavfrekvent støj fra solcelleanlægget kan påvirke deres jagtmetoder. Fauna: Indsiger kritiserer påstanden om, at solcelleparken vil være et rigt faunaområde, og påpeger, at dyrelivet under panelerne ofte er dødt, og at får i området hæmmer væksten af vilde blomster. Indsiger opfordrer Byrådet til at revidere vurderingerne og tage disse bekymringer alvorligt. Indsiger stiller spørgsmålstegn ved solcelleanlæggets placering tæt på Nagbøl Skov ved Kotrappegyden, da skygge fra træerne vil reducere effektiviteten og strømproduktionen af solcellepanelerne. Indsiger foreslår, at solcellerne placeres på et mere åbent og solrigt areal for at optimere energiudnyttelsen, og at de paneler, der er planlagt bag fabrikken fjernes fra projektet.	Lokalplanen udlægger byggefelter (A), hvor der kan opstilles solcellepaneler. Korteste afstand fra byggefelt (A) til Nagbøl Skov er ved skovens nordvestlige hjørne, hvor der er ca. 45 meter fra skovbrynet til nærmeste del af byggefeltet. Høringssvaret giver anledning til en ændring af lokalplanen ift. omplacering af en parkeringsplads. De øvrige bemærkninger i høringssvaret giver ikke anledning til ændringer af plangrundlaget.	Forholdet vedrører ikke miljøvurderingsrapporten. (Se planmyndighedens kommentar). Høringssvaret giver anledning til ændringer af § 25-tilladelsen vedr. beplantning. De øvrige bemærkninger i høringssvaret har ikke givet anledning til ændringer eller præciseringer af § 25-tilladelsen eller miljøvurderingsrapporten.
--	--	---	--	---

19	Thorkild Jensen Nagbøl 40 6640 Lunderskov (2/2) Høringssvar er fremsendt på vegne af borgergruppen i Nagbøl: Nagbølvej 10 Nagbølvej 38 Nagbølvej 40 Nagbølvej 42 Nagbølvej 43 Nagbølvej 48 Nagbølvej 49 Nagbølvej 50 Nagbølvej 62 Kotrappegyden 3	Indsiger er bekymret for etablering af en solcellepark i et kulturarvsareal med vigtige arkæologiske fund. Området har stor sandsynlighed for yderligere opdagelser, og anlægsarbejde som pælepresning og kabelgravning kan skade skjulte fortidsminder. Museum Sønderjylland vurderer høj risiko, og Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler arkæologiske undersøgelser, især ved solcelleanlæg med pæle. Indsiger mener, at miljøvurderingsrapporten undervurderer risikoen og mangler nødvendige kort og billeder. Indsiger opfordrer Kolding Kommune til at sikre arkæologiske forundersøgelser, skånsom anlægsmetode, en revideret rapport og justering af solcelleparken for at beskytte kulturarven.	Kolding Kommune har i forbindelse med udarbejdelsen af plangrundlaget modtaget en arkæologisk udtalelse fra Museum Sønderjylland. Museet vurderer høj risiko for væsentlige fortidsminder i planområdet. En forundersøgelse vil afsløre om der er behov for udgravning, før anlægsarbejdet kan starte. Uden terrænregulering kræves ingen yderligere undersøgelse af arealerne med solpanel. Bygherre skal betale for forundersøgelsen, og hvis der findes fortidsminder, skal de udgraves eller jordindgrebet ændres. Hvis udgravning er nødvendig, skal bygherre finansiere dette. Ved fund af fortidsminder skal arbejdet straks standses, og Museum Sønderjylland Arkæologi kontaktes. (Se hele Museum Sønderjyllands - Arkæologisk udtalelse i lokalplan 1119-81, side 29). Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer af plangrundlaget.	Påvirkning af fortidsminder og kulturarvsareal er vurderet i miljøvurderingsrapporten. Samlet set vurderes jordarbejdet, i forbindelse med anlægsfasen, at medføre en lille påvirkning af eventuelle fortidsminder i og omkring plan- og projektområdet. Fortidsminder og kulturarvsareal er behandlet i miljøvurderingsrapportens afsnit 7, side 139 (Landskab og visuelle forhold samt kulturarv). I forbindelse med miljøvurderingen af planerne og projektet er Museum Sønderjylland samt Slots- og Kulturstyrelsen blevet hørt som berørte myndigheder. Museum Sønderjylland har i deres høringssvar bemærket, at der i § 25-tilladelsen er krav om, at bygherre skal indgå aftale om forundersøgelser eller overvågning af gravearbejde, før jordarbejder påbegyndes. Derudover fremgår museets arkæologiske udtalelse på s. 29-30 i lokalplanen. Museet har ingen yderligere bemærkninger. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer eller præciseringer af § 25-tilladelsen eller miljøvurderingsrapporten.
----	--	--	---	---

Høringssvar fra berørte myndigheder og bygherre.

1.	Vejen Kommune	Vejen Kommune (VK) er bekymret for vildtets fremtidige bevægelsesmulighed i forhold til den afstand, som lokalplanen sikrer mellem Nagbøl Skov og solcelleparken. VK henviser i den forbindelse til sin egen drejebog, som arbejder med en afstand fra trådhegn til skovbryn på mindst 50 meter. VK gør opmærksom på, at der er uoverensstemmelse mellem lokalplanens bestemmelser og miljøvurderingen i forhold til afstanden mellem byggefelter og Nagbøl Skov. VK anfører, at der i solcelleparken ved Nagbøl bør etableres beplantningsbælter langs jernbanen af hensyn til togpassagererne og beboerne på Otteshavevej 3 og 8 i Vejen Kommune. Desuden vil solcelleparkerne ved hhv.	Lokalplanen udlægger byggefelter (A), se kortbilag 3, hvor der kan opstilles solcellepaneler. Korteste afstand fra byggefelt (A) til Nagbøl Skov er ved skovens nordvestlige hjørne, hvor der er ca. 45 m fra skovbrynet til nærmeste del af byggefeltet. Generelt holdes der en afstand fra byggefelter (A) til Nagbøl Skov på ca. 45-100 m. Lokalplanen stiller krav om, at der holdes en afstand på min. 30 m fra skovbrynet for Nagbøl Skov til tekniske anlæg, installationer og bebyggelse. Byggefelter (A), se kortbilag 3, hvor der kan opstilles solcellepaneler, er dog udlagt, så der holdes en afstand fra byggefelterne til Nagbøl Skov på mellem 45 og 100 meter. På baggrund af høringssvaret foreslår forvaltningen, at lokalplanen tilrettes, så det tydeliggøres, at afstanden også omfatter beplantningsbælter. Lokalplanen stiller ikke krav om afskærmende beplantning langs jernbanen, fordi det er vurderet, at beplantningen ikke vil have nogen effekt på grund af terræforholdene.	Planlægningen og projektets påvirkning på natur, dyreliv og beskyttede arter er behandlet i miljøvurderingsrapportens afsnit 4, side 32. Etablering af solcelleparken vurderes at have en lille negativ påvirkning på større pattedyr. Samlet set vurderes solcelleparken at have en ubetydelig påvirkning på natur, fauna og beskyttede arter. (Se i øvrigt planmyndighedens kommentar). Miljøvurderingsmyndigheden har gennemgået de angivne side tal i miljøvurderingsrapporten (side 11, 29, 85, 86, 89, 191), hvor der skulle være uoverensstemmelse. Eneste uoverensstemmelse er på side 191, hvor afstanden fra byggefelt (A) til Nagbøl Skovs nordvestlige hjørne angives til ca. 30 meter. Denne burde være 45 meter. Uoverensstemmelsen har ingen indflydelse på miljøvurderingen, da miljøvurderingsrapporten er fuldt ud dækkende i forhold til planlægningen og projektets samlede indvirkning på miljøet. Af miljøvurderingsrapporten fremgår det, at solcelleparken vil være synlig fra flere nordlige retninger (fotopunkt 9, 10, 12 og 13), fordi der ikke etableres beplantning. På grund af terrænet kan beplantning langs jernbanen ikke skær-
----	---------------	--	---	---

	Nagbøl og Andst/Horskær opleves sammenhængende, og derfor bør beplantningsbælterne også sammentænkes. VK anmoder om, at der udarbejdes visualiseringer fra Otteshavevej 3 og 8. Begge ejendomme er beliggende højt i terrænet og vil formentlig få direkte indblik til solcelleparken, såfremt parken ikke afskærmes mod nord langs jernbanen. Alternativt bør det fremgå af miljøvurderingen hvorfor det vurderes, at det ikke er nødvendigt at etablere beplantning her. VK anbefaler, at teknikbygninger i solcelleparken ikke kan opføres i en højde, der overstiger overkanten af solpanelerne, da det virker visuelt forstyrrende. VK anbefaler desuden, at det i lokalplanen præciseres, at højden på bebyggelse og anlæg regnes fra naturligt terræn. VK mener, at det bør overvejes at inddrage vejinteressezonen for Ny midtjysk motorvej fra Give til Haderslev i miljøvurderingen i forhold til kumulative effekter.	Forholdet vedrører ikke plangrundlaget. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar). Lokalplanen tillader, at bebyggelse (teknikbygninger) og tekniske anlæg (solcellepaneler) må opføres med en maksimal højde på 4 meter over terræn. Lokalplanen tillader terrænregulering på +/- 0,5 meter i forhold til eksisterende terræn, kortbilag 4 (§ 10.2). Bestemmelserne vurderes at være tilstrækkelige. Forholdet vedrører ikke plangrundlaget. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar).	me indblikket til solcelleparken fra nord (fotopunkt 9). Fra længere afstand (fotopunkt 10, 11, 12 og 13) vil anlægget stort set være skjult af terræn og beplantning. Af miljøvurderingsrapporten fremgår det, at solcelleanlægget vil være synligt fra flere nordlige retninger, hvilket vurderes også at omfatte de to ejendomme (Otteshavevej 3 og 8). En afskærmende beplantning mod nord langs jernbanen vurderes dog ikke at have nogen væsentlig effekt på grund af terrænforholdene. Ejendommene er beliggende i en afstand, hvor de er omfattet af de kompensationsordninger, som reguleres af statslige regler. Forholdet vedrører ikke miljøvurderingsrapporten. (Se planmyndighedens kommentar). I afgrænsningen af miljøvurderingsrapporten har Kolding Kommune vurderet hvilke andre projekter og aktiviteter, som kan bidrage til kumulative effekter i sammenhæng med solcelleprojektet ved Nagbøl. Vejinteressezonen er ikke vurderet relevant på grund af afstanden
--	--	--	--

		VK gør opmærksom på, at miljøvurderingen indeholder en forkert beskrivelse af det landskab i Vejen Kommune, som solcelleparken Andst/Horskær placeres i.	Forholdet vedrører ikke plangrundlaget. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar). Høringssvaret giver anledning til en ændring af lokalplanen ift. beplantning. De øvrige bemærkninger i høringssvaret giver ikke anledning til ændringer af plangrundlaget.	og solcelleprojektet ved Andst/Horskær, som er beliggende imellem vejinteressezonen og plan- og projektområdet. I miljøvurderingsrapportens afsnit 7.1, side 126, beskrives de eksisterende forhold i området med udgangspunkt i Kolding Kommunes Landskabsanalyse, som er udarbejdet efter landskabskaraktermetoden. Her beskrives det, hvordan den vestlige del af området er beliggende i et småbakket landskab, og at området er beliggende på kanten af det kuperede/dødisprægede terræn omkring den vestlige ende af tunneldalen Kolding Ådal. Således vurderes miljøvurderingsrapporten at være fuldt ud dækkende i forhold til planlægningen og projektets samlede indvirkning på miljøet. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer eller præciseringer af § 25-tilladelsen eller miljøvurderingsrapporten.
2.	Haderslev Stift	Stiftsøvrigheden har ingen bemærkninger til planforslaget, da planforslaget ikke berører Skanderup Kirkes landskabelige eller kirkelige interesser.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer af plangrundlaget.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer eller præciseringer af § 25-tilladelsen eller miljøvurderingsrapporten.
3.	Trekant Brand	I forhold til sikkerheds- og vedligeholdelseskrav til solcelleanlægget har Trekant Brand følgende bemærkninger:	Forholdet vedrører ikke plangrundlaget. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar).	Høringssvaret giver anledning til ændringer og præciseringer af § 25-tilladelsen vedr. beredskabsplanen.

		Beredskabsplan (vilkår 39-41): Det anbefales, at beredskabsplanen opdateres årligt eller hvert andet år for at afspejle aktuelle risici. Trekant Brand ønsker beredskabsplanen fremsendt ved ibrugtagning af anlægget. Kontaktoplysninger og ansvarlig driftsherre (vilkår 43-44): Kontaktoplysninger på ejer og driftsansvarlig skal være tydeligt markeret flere steder i projektområdet, så de er let tilgængelige for myndigheder, og evt. ændringer skal hurtigt meddeles Kolding Kommune.		
4.	Museum Sønderjylland	Museum Sønderjylland bemærker, at der i § 25-tilladelsen er krav om, at bygherre skal indgå aftale om forundersøgelser eller overvågning af gravearbejde, før jordarbejder påbegyndes. Derudover fremgår museets arkæologiske udtalelse på s. 29-30 i lokalplanen. Museet har ingen yderligere bemærkninger.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer af plangrundlaget.	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer eller præciseringer af § 25-tilladelsen eller miljøvurderingsrapporten.
5.	Banedanmark	Banedanmark har følgende bemærkninger til solcelleparken: Projektet skal overholde eldriftsservitutten, der gælder for ejendommene langs strækningen. Ifølge jernbaneloven kræves tilladelse fra Banedanmark for udgravninger, opfyldninger, materialer, ledninger eller arbejde tæt på banen, samt for at undgå risiko for driften. Bygherren skal sikre, at arbejdet ikke beskadiger eller udgør fare for jernbanen, og	Udvikler skal til enhver tid overholde gældende lovgivning og det på ejendommen tinglyste. Kolding Kommune vurderer ikke, at lokalplanen er i strid med ovenstående. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer af plangrundlaget.	Forholdet vedrører ikke miljøvurderingsrapporten. (Se planmyndighedens kommentar).

		ved brug af større maskiner kræves en sikkerhedsvurdering og eventuelt en jernbane-sikkerhedsplan. Nedsivningsanlægget skal placeres tilstrækkeligt langt fra jernbanen for at undgå at lede vand til baneafvandingssystemet. Solcelleprojektet skal tage hensyn til lys-lederkabel, der er nedlagt langs jernbanen, hvis projektet kommer tættere på banen.		
6.	ÆEnergy P/S	Udvikler ønsker, at lokalplanen justeres, så der gives mulighed for at opsætte solcellepaneler i byggefelt B (teknikområde), idet teknikområdet er udlagt med et større omfang end det forventeligt vil blive. Udvikler ønsker, at lokalplanen justeres, så der udover blomstergræs og urter også gives mulighed for, at de ubebyggede arealer kan tilsås med rajgræs/kulturgræs. Udvikler foreslår en plejeplan tilsvarende omdannelse til "vild med vilje".	På baggrund af høringssvaret foreslår forvaltningen, at der gives mulighed for at opsætte solcellepaneler i byggefelt B (teknikområde). Lokalplanen stiller krav om, at ubebyggede arealer skal tilsås med blomstergræs og/eller urter til gavn for insekter og andre smådyr. Lokalplanen tillader ikke rajgræs og kulturgræs af samme grund. Høringssvaret giver anledning til en ændring af lokalplanen ift. opstilling af solcellepaneler i byggefelt B. Øvrig bemærkning i høringssvaret giver ikke anledning til ændringer af plangrundlaget.	Forholdet vedrører ikke miljøvurderingsrapporten. (Se planmyndighedens kommentar).

Interne bemærkninger				
7.	Trafik, Vej og Park	Trafikafdelingen oplyser, at de ikke har bemærkninger til udkastet til § 25-tilladelsen.	Forholdet vedrører ikke plangrundlaget. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar).	Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer eller præciseringer af § 25-tilladelsen.
8.	Spildevandsteamet	Spildevandsteamets bemærkning til projektet er, at der skal ansøges om håndtering af overfladevand fra solcellepanelerne.	Forholdet vedrører ikke plangrundlaget. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar).	I forbindelse med projektet skal der udarbejdes en nedsivningstilladelse til håndteringen af overfladevand. Høringssvaret giver anledning til en præcisering af § 25-tilladelsen.
9.	Miljø og erhverv	I forhold til støj har Miljø og erhverv følgende bemærkninger: I § 25-tilladelsen (vilkår 33) bør følgende tilføjes: Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger. I miljøvurderingsrapporten efterspørges følgende: En vurdering af den mulige forøgelse af eksisterende støj fra f.eks. jernbanen med baggrund i, at solcellerne må betragtes som en hård overflade i forhold til eksisterende overflade.	Forholdet vedrører ikke plangrundlaget. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar).	Høringssvaret giver anledning til ændringer eller præciseringer af § 25-tilladelsen vedr. støjens maksimalværdi om natten. På baggrund af høringssvaret vil de kumulative effekter fra støj blive uddybet i et skema med udvikler, Ænergy P/S, bemærkninger. Skemaet vedlægges den politiske behandling. Uddybningen af vurderingen af den kumulative støjpåvirkning er en præcisering, og der vil ikke ændres i konklusionen i miljøvurderingen.
10.	Landzonegruppen i Kolding Kommune ift. Landskab	Høringssvaret vedrører miljøvurderingsrapporten og omhandler solcelleanlæggets visuelle påvirkning. Det påpeges, at beskrivelse af, om solcelleanlægget påvirker det bevaringsværdige landskab er uklar. Hvis solcelleparken ikke	Forholdet vedrører ikke plangrundlaget. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar).	Miljøvurderingsrapportens visualiseringer fra det bevaringsværdige landskab (fotopunkt 10, 11, 12 og 13) viser, at solcelleparken stort set vil være skjult af terræn og beplantning mellem fotopunkterne og projektområdet. Solcelleparken vil være synlig fra den del af det bevaringsværdige landskab nord for plan- og projektområdet (fotopunkt 9), og på grund af terrænet

		kan ses i en grad, der påvirker oplevelsen af landskabet, er retningslinjerne overholdt. Der burde være foretaget en visualisering med beplantning fra fotopunkt 9, for at illustrere, om beplantning har en effekt eller ej. Hvis det antages, at afskærmende beplantning mod nord vil have en effekt på solcelleprojektets synlighed, bør der stilles krav om afskærmende beplantning mod nord. Hvis der ikke er et eneste punkt på Sortebjergvej, hvor anlægget er synligt – bør det fremgå af miljøvurderingsrapporten. Uden denne oplysning fremstår fotopunkt 10 som et ukvalificeret valg af fotostandpunkt.		kan beplantning ikke skærme anlægget her. Området og landskabet er allerede påvirket af tekniske anlæg som vindmøller og jernbanen. Derfor vurderes retningslinjerne for større sammenhængende landskab og bevaringsværdigt landskab, at være overholdt, da solcelleparken ikke væsentligt forringer de visuelle og oplevelsesmæssige værdier i de bevaringsværdige landskaber. Af miljøvurderingsrapporten fremgår det, at solcelleparken vil være synlig fra flere nordlige retninger (fotopunkt 9, 10, 12 og 13), fordi der ikke etableres afskærmende beplantning. På grund af terrænet kan beplantning langs jernbanen ikke skærme indblikket til solcelleparken fra nord (fotopunkt 9 m. beplantning). Fra større afstand (fotopunkt 10, 11, 12 og 13) vil solcelleparken stort set være skjult af terræn og beplantning mellem fotopunkterne og plan- og projektområdet. Visualiseringen fra Sortebjergvej (fotopunkt 10) er valgt ud fra terrænforhold og placering i det bevaringsværdige landskab. Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar til tidligere bemærkning vedr. det bevaringsværdige landskab. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer eller præciseringer af § 25-tilladelsen eller miljøvurderingsrapporten.
--	--	--	--	---

11.	Grundvandsteamet i Kolding Kommune	Grundvandsteamet påpeger, at der skal være min. 300 m til en indvindingsboring med tilladelse ved mulig grundvandssænkning i teknikområdet, og der skal søges om tilladelse, hvis dette ikke er opfyldt. Der er fejl i rapportens grundvandsvurdering, da vejledningen, der nævnes, ikke findes. Det understreges, at selvom anlægget ikke er opført i bekendtgørelsen, kan det stadig påvirke grundvandet. Grundvandsteamet er ikke enig i påstanden om, at bifaciale solcellepaneler ikke frigiver PFAS-stoffer, og kræver dokumentation for, at disse paneler ikke afgiver PFAS til jord og grundvand. Grundvandsteamet undrer sig over, hvordan man kan vide, at solcellepanelerne vil være coatede med specifikke stoffer, da de endnu ikke er valgt. De kræver dokumentation for REACH-certifikatet, testmetoder og koncentrationer af stofferne i forhold til grundvandet. Der ønskes yderligere oplysninger om filteret ved udløb fra spildbakken og dets evne til at detektere olie samt håndtering af olieudslip fra transformere. Der kræves dokumentation for solcelleanlæggets påvirkning på grundvandet og test for PFAS-stoffer. Grundvandsteamet påpeger, at den positive	Forholdet vedrører ikke plangrundlaget. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar).	I forbindelse med anlæg af solcelleparken vil bygherre søge om tilladelse til grundvandssænkning, hvis det bliver nødvendigt at skulle sænke grundvandet. Der stilles vilkår til, at de konkrete paneltyper ikke afgiver PFAS, der kan udvaske til jord og grundvand (vilkår 19). Dette skal udvikle dokumentere (vilkår 24). Dokumentationen vil blive vurderet af Kolding Kommunes vandforsyningsteam. Grundvandsteamet ønsker yderligere oplysninger vedr. olieudslip og diverse tekniske løsninger for at sikre mod forurening af jord og grundvand. Det vil blive klarlagt ved den endelige projektering af solcelleanlægget, hvilket vurderes at være tilstrækkeligt. Den tekniske dokumentation vil fremgå af ansøgning om byggetilladelse.
-----	------------------------------------	--	--	---

		påvirkning kun er midlertidig uden fortsat beskyttelse. Der er bekymring for, hvordan man håndterer mulige forureninger fra slukningsvand og brandhæmmende skum i tilfælde af brand i anlægget, da dette kan påvirke jord og grundvand. Grundvandsteamet har følgende bemærkninger til § 25-tilladelsen: Vilkår 20: Substationer bør også inkluderes, da miljøvurderingsrapporten nævner oliekar under både transformerstationer og substationer. Vilkår 20B: Hvis der ikke anvendes olieudskillere, bør der dokumenteres, at alternative løsninger er lige så effektive til at beskytte jord og grundvand. Der er usikkerhed om, hvor hurtigt alarmer og udløb standses, hvilket kan medføre risiko for olieudslip. Vilkår 39 F: Beredskabsplanen bør tage højde for slukningsvand, der kan indeholde stoffer fra ødelagt elektronik, som kan forurene jord og grundvand. Der bør beskrives, hvordan oprydning og jordprøvetagning skal foregå.		I forhold til forureninger fra slukningsvand og brandhæmmende skum i tilfælde af brand henvises til miljømyndighedens kommentar til vilkår 39. Vilkår 20 (nu 26) vil blive opdateret, så det stemmer overens med miljøvurderingsrapporten. Vilkår 20B (nu 26B) opdateres så det sikres, at en evt. alternativ løsning til olieudskillere er lige så effektiv til at beskytte jord og grundvand som olieudskilleren. I vilkår 39 i udkastet til § 25-tilladelsen er det beskrevet, at beredskabsplanen som minimum skal indeholde håndteringen af slukningsvand (punkt D) og oprydning efter brand (punkt F). Det er ikke beskrevet, hvordan jordprøvetag-
--	--	--	--	---

		Følere på transformere og substationer: Det bør overvejes at medtage vilkår om håndtering af følere på disse enheder. Der bør være vilkår om inspektion af solceller og fjernelse af ødelagte paneler. Afgrænsningsnotatet: Det fremgår, at arealer, der tidligere var landbrugsarealer, skal re-etableres til landbrugsdrift. Hvis formålet er grundvandsbeskyttelse, bør arealet tinglyses og ikke tilbageføres til landbrugsdrift, da det ikke kan betragtes som et beskyttende tiltag.		ning skal foregå. I tilfælde af, at det bliver nødvendigt at udtage jordprøver for at vurdere om oprydningen efter en evt. brand har været tilfredsstillende, vil dette ske i samråd med jordforureningsteamet i Kolding Kommune. Det vurderes, at vilkåret er tilstrækkeligt til at sikre, at jord og grundvand ikke bliver forurenede som følge af en brand og lignende. Der er stillet vilkår (vilkår 49) for at sikre, at driftsherren har et vedligeholdelsessystem for solcelleanlægget. Dette indebærer regelmæssigt vedligehold af overvågning, alarmer og fysiske anlægsdele som følere. Vedligehold skal ske efter fabrikantens anvisninger. Der er stillet krav til en fysisk gennemgang af solcelleanlægget mindst én gang årligt. Fjernelse af ødelagte paneler indgår som en del af vedligeholdelsesplanen af solcelleanlægget. Derudover er der stillet vilkår til kontaktoplysninger på driftsherren, så ødelagte paneler og andet kan anmeldes af folk, der færdes i området. Det vurderes, at dette er tilstrækkeligt til at sikre, at ødelagte paneler fjernes. Formålet med solcelleprojektet ved Nagbøl er ikke grundvandsbeskyttelse, så derfor er det ikke planen, at tinglyse en binding på arealerne.
--	--	--	--	--

		Bilag til bygherres ansøgning: Der mangler kort, der viser grundvandsinteresser samt kort med indtegnede transformere og andre tekniske elementer i anlægget.		Høringssvaret giver anledning til ændringer af § 25-tilladelsen vedr. beskyttelse af grundvandet. De øvrige bemærkninger i høringssvaret har ikke givet anledning til ændringer.
12.	Naturteamet i Kolding Kommune	Naturteamet bemærker, at vilkår 12 og 30 i § 25-tilladelsen vedr. beskyttelse af flagermus bør revurderes, da nyere afgørelser har skærpet praksis for beskyttelsen af bilag IV-arter. Naturteamet vurderer, at de nuværende vilkår kun fokuserer på individbeskyttelse og ikke på den nødvendige funktionelle erstatning af levesteder for at opretholde økologisk funktionalitet.	Forholdet vedrører ikke plangrundlaget. (Se miljøvurderingsmyndighedens kommentar).	Vilkårene (vilkårene 16-18 og vilkårene 36-38) i § 25-tilladelsen opdateres i forhold til den skærpede praksis, så det sikres, at evt. levesteder erstattes for at opretholde den økologiske funktionalitet for flagermusene.